

**незалежная
газета**

№ 2 (600) 14 студзеня 2009

www.nn.by

наша Ніва

ПЕРШАЯ БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА

Заснаваная ў лістападзе 1906. Адноўленая ў траўні 1991. Выдавец: Прыватнае прадпрыемства «Суродзічы». Выходдзіць штотыднёва, па серадах

Дабілася
свайго

Старонка 3

Гей?
У войска?

Старонка 8

Програма
«Белсату»

Старонка 15

У НУМАРЫ

Востры дэфіцыт
сродкай
у Беларусбанку

Найбольшы банк краіны знізіў
паказык кароткатэрміновай
ліквіднасці да 0,5. На початак
2008 году гэты каэфіцыент
складаў 1,4. Старонка 4.

Тут будуць
амалоджваць слуг
народу

Новая бальніца Кіраўніцтва
справаў праздэнта. Праект
урожжае. Старонка 8.

Першы раз

19-гадовая Вікторыя Азаранка
выйграва першы турнір у
кар'еры паводле WTA.
Старонка 9.

Маленне праваслаўнага
актыўіста

Піша Аляксандр Класкоўскі.
Старонка 5.

Лібералізацыя
ў дзяянні

нагадвае несміротныя творы
Салтыкова-Шацірьна. Піша
Вітал Тарас. Старонка 7.

Грамадства
неананімных
алкагалікаў,
і дзякую ТВ

Калі тэлебачанне – гэта
прагрэс і культура, то я
супраць такога прагрэсу і
культуры. Піша Наталка
Бабіна. Старонка 12.

Іна Афанасьевіча
з прыпевам. Старонка 11.

Газетка дзеткам

Капітан Танака раскупляе ўсё.
Старонка 14.

2000 баксаў з кожнага

Пасля атрымання крэдыту ад МВФ (\$2,5 млрд), Расіі (другая транш — \$1 млрд у лютым) і \$0,5 млрд
ад Венесуэлы замежны доўг Беларусі дасягне 20 мільярдаў даляраў.

ЮЛІЯ ДАРАШКЕВІЧ

У панядзелак Беларусь атрымала доступ да першых траншы крэдыту МВФ — амаль 800 мільянаў даляраў. Дзеяя атрымання гэтых грошай краіна дэвальвавала рубель і ўрэзала расходы дзяржаўнага бюджetu на 2009 год. Наступную трачіну Беларусь атрымала

праз квартал — у выпадку калі будзе трымайца ўмова Фонду.

«У лютым мы атрымаем другую траншу крэдыту ад Расіі, МВФ пералічыць амайн мільярд, Венесуела ўжо пералічыла паўмільярда даляраў», — сказаў у аўтографік А.Лукашэнка.

Раней пра крэдыт ад Венесуэлы нічога не паведамлялася.

Беларусь выхадзіць на новыя рэкорды ў замежных запасычанасцях. Па стане на 1 студзеня 2007 году сукупны замежны доўг (уряд, банкай і прадпрыемствам) складаў 6,8 мільярдаў даляраў, на

1 студзеня 2008 году — ужо 12,5 мільярдаў, на 1 кастрычніка 2008 году — 14,5 мільярдаў.

З улікам двухмільярднае расійскае пазыкі, якая не ўлічвалася ў кастрычніцкіх звестках, 2,5 мільярда крэдыту ад МВФ і грошай ад Уго Чавеса, доўг нашай краіны вырасце да 20 мільярдаў даляраў, або больш чым па 2000 даляраў на кожнага грамадзяніна, з немаўлятамі разам.

Пры тым зусім не факт, што ва ўмовах міжнароднага фінансава-эканамічнага крызісу беларускія ўлады змогуць абыцціся толькі гэтымі пазыкамі.

Прыгадаеца Польшча 1970-х, якая таксама мерылася пабудаваць сацыялізм за гроши капіталістай.

Зміцер Панкавец

Увага! Пачынаючы ад гэтага
нумара газета будзе з'яўляцца
ў кіёсках у Мінску — у сераду
ад абеду, а ў рабочы дзень — у чацвер.

Была -вацыя, стала -ляцыя

Паводле звестак Міністэрства эканомікі, за 12 дзён
студзеня цэны на прадукты ў Беларусі выраслі на 10—50%.

Больш за ўсё падарожні ліры, садавіна і гародніна. Паводле
афіцыйных дадзеных, грапкія крупы падарожні на 26,9%, рыс —
на 20%, гарох — на 33,5%, кава — на 23%, чай — на 28%, алей — на
21,4%, рыба — на 44%, садавіна і гародніна — на 40—50%.

Пенсіянераў пазбавяць падзаробку

Зменіца і ўзрост выхаду на пенсію.

Распрацоўваецца законапраект, які вырашыць лёс пенсіянераў, што працуюць. Паводле словаў начальніка аддзелу развіція пенсійнай сістэмы Галоўнага ўпраўлення пенсійнага забеспя-

чэння і сацыяльнага страхавання Міністры Таксама Пагонышаў, зусім забарацьця пенсіі нерам працаўца не плануецца. Будзе рэалізаваны інцы падыход да выплаты пенсіі на час працы: яна мае быць арыентаваная на актуальны заробак пенсіянера, а не на мінулы, зароблены

за жыццё. Таксама плануецца «увесці абмежаванні пры высокіх заробках» — аж да ніяўплаты. Колькі складае «высокі заробак» не ўдакладняецца. Mae змяніца і ўзрост выхаду на пенсію. Законапраект мусіць быць распрацаваны да канца года.

СМ

Ідеалагічны аддзел не дазволіў рэкламу «Нашай Ніве» ў метро

Заяўку мурыжылі месяц. Урэшце адказаў працэсія: свабоднага месца няма.

«Наша Ніва» звярнулася з просьбай размясціць інфармацыйную пілакацію ў вагонах метро адразу пасля дазволу на продаж працэса «Саюздрук». Эта было яшча ў снежні.

У рэкламнай службе метро быўлі не супраць, але патрабавалася ўзгадненне з ідеалагічным аддзелам гарвыканкаму.

Мы прынеслі туды ўзор — сцільня аркушы А4, бо рэклама ў метро даволі дарагая.

Званілі раз, званілі два,

званілі трох. Урэшце, амаль праз месяц, Эдуард Валянцінавіч Тамільчык, начальнік аддзела масавых мерапрыемстваў, пададзіў... што рэкламная плошчы на студзень у метро адсутнічаюць, і прананаваў вірнунца да гэтага пытання ў лютым.

Мы тут жа патэлефанавалі ў рэкламную службу метро. Так, кажуць, рэкламныя плошчы ёсць. Дай кожны можа пераканацца, што яны ёсць: пустыя

планшэткі зеўраюць у вагонах. Крызіс жа.

Барыс Тумар

У сувязі з гэтым маем чатыры рэчырычныя пытанні:

- 1) ці можа разлічваць на імдзік «сяброўскай для бізнесу» краіна, дзе кожную рэкламку трэба ўзгадніць з ідеалагічным аддзелам?
- 2) колькі складае штат ідеалагічных работнікаў у краіне, калі іх хапае на вымінку кожнае рэкламнае аўтарыў! і з

якога кредиту ён мае фінансаваца ў 2009-м — расійскага ці ад МВФ?

- 3) на якую рапутаўшы можа разлічваць ідеалаг пры такім падъехдаце да справаў?
- 4) ці можа лічыцца справядлівай краіна, дзе законы маюць двайное дзеянне — для сваіх і для несваіх?

СЦІСЛА
Інфляцыя 13,3%

Інфляцыя ў Беларусі ў снежні 2008 г. склада 1,2%, у студзені—снежні — 13,3%, прыводзіць звесткі Национальны статыстычны камітэт. У адпаведнасці з прагнозам сацыяльно-еканомічнага развіція Беларусі на 2008 г. прадугледжавалася абмежаваць рост цен у межах 6—8% за год. У 2007 годзе інфляцыя ў Беларусі склада 12,1%.

кампенсацыі. Яшчэ 9 кастрычніка 2006 г. яны, паводле пастановы ўладаў, мусілі вызваліць будынак. На снегі пратэсту вернікаў распачалі 23-дзённую галадоўку-пост. У выніку спрабай вернікаў заняўся Найвышэйшы гаспадарчы суд. Ён адміністратыўныя пастановы аў высяленні. І вынес новую.

Праваслаўны каляндар на 2009 год

на беларускай мове падрыхтаваны Брантвам у гонар Віленскіх пакутнікаў. Каляндар узбагачаны спісам усіх святых зямлі Беларусі з пазначэннем дзён іх памяці. Адзін з раздзелаў календара змяншыць ў перакладзе на сучасную беларускую мову «Дыярышы» прападобнага пакутніка Афанасія Філіповіча і ёўключася жыці юнаканізіванных святых Віцебскай епархіі і праведнай Манефы Гомельскай.

Армія ЗША пераходзіць на электрамабілі

Яна атрымала першыя шэсць электрамабіліў маркі NEV (Neighborhood Electric Vehicle). Гэта толькі пачатак маштабных паставак на 4 тысячи электрамабіляў, якімі амерыканскія вайскоўцы будуць карыстацца на тэрыторыі ЗША.

Паводле ЗП, МВ, Лявон К., ЯС, БелапАН

Каб штотыдзень атрымліваць газету, дасылайце адрасы і гроши за газету. Конг на месец — 10 тыс. рублёў.

1) Просім усіх ахвотных чытаць газету паведамляць у Рэдакцыю свае адрасы і тэлефоны. Гэта можна зрабіць праз: тэлефоны: (017) 284-73-29, (029) 260-78-32, (029) 618-54-84, e-mail: dastauka@nn.by, паштовы адрас: 220050, г.Мінск, а/с 537.

2) Просім у бланку банкаўскага паведамлення ці паштовага пераказу даскладні і разборліва пазначыць адрас, у тым ліку паштовы індыктор пад'езду.

Тры гады «НН» можна было атрымліваць толькі падпісайцца праз Рэдакцыю. Гэты звязак традыцыйно дзяліўся з усімі тымі чытальцамі, якія перадаюць грошы на вынаходзячыя газеты.

Дзякую!

Вольге А., Палуі Л., Мікалаю С., Я.Ф., Леанілу Г., У.Л., Т.К., Наталіі Л., Ніне К., Вацілу З., Антону М., Т.П., Юр'ю Я., Анатолію К., Уладзіміру З., А.Б., Мікалаю Ж., Аляксандру П., Алегу Т., Аляксандру Л., Валеру Ш., Аляксандру Ш., А.К., Людміле А., Валянціне П., Аляксандру Д., В.Л., А.Р., Мікалаю Г., Дзянісу Ш., Ніне К., М.Х., Уладзіміру Г., Івану К., Уладзіміру К., А.Л., А.Б., Б.Ш., Н.Ш., Наталіі З., Валеру К., Людміле Ж., Юр'ю Л., Уладзіміру С., В.Л., Дзмітрыю В., Святлане В., Ігару Д., Зіне А., Але П., Валеру Ч., А.Ю., Лідзія І., П.Д., Аляксандру Л., Аляксене В., Л.П., Уладзіміру З., В.Л., А.П. з Мінска.

Падпісца можна праз Рэдакцыю і праз «Белпошту». Мы рэкамендуем — праз Рэдакцыю

Мы рэкамендуем і просім чытальчоў падпісвацца праз Рэдакцыю. Наша сістэма дастаўкі газеты за 3 гады даказала сваю надзеінасць. Усе тыя, каго такі спосаб атрымання газеты задавальняе, хай застаюцца вернымі тэй падпісцы.

1. Яна нам выгаднейшая фінансава.
2. Мы зможам дастаўляць Вам газету хутчэй або з той жа хуткасцю, што «Белпошта».
3. Лічым важным захаваць сістэму самараспасціду дзейнай. Лішне тлумачыць, чаму.
4. Ціна падпіскі праз Рэдакцыю **10 000 руб. на месец.**

Падпісныя індэксы ў каталогу «Белпошты»: для людзей — 63125, для прадпрыемстваў — 631252. Падпісца можна на кожнай пошце. Ціна гэтай падпіскі — 12 000 руб. на месец.

ПАВЕДАМЛЕНИЕ			
ІУВУП "Сурасічы", УЧП 190 786 828 МДЛ ААТ "Белінвестбанк", вул. Калектарная, 11, Мінск, код 764			
Рахунак ат- рамантніка	3012 206 280 014	Асабіна/ рэкунук	
Браччіна, він, він падпісав, пісан.			
Він ат- рамантнік		Дата	Сумы
За газету "Наша Ніва".			
Агулам			
ІУВУП "Сурасічы", УЧП 190 786 828 МДЛ ААТ "Белінвестбанк", вул. Калекторная, 11, Мінск, код 764			
Рахунак ат- рамантніка	3012 206 280 014	Асабіна/ рэкунук	
Браччіна, він, він падпісав, пісан.			
Він ат- рамантнік		Дата	Сумы
За газету "Наша Ніва".			
Агулам			
Квітантнік			
Квіт.	М.П.		
Квіт.			
Агулам			

Дабілася свайго

Бескампраміснасць, катэгарычнасць, жорсткасць, працевітасць, адданасць кірауніцтву — вось галоўныя рысы новай першай намесніцы кірауніка Адміністрацыі презідэнта

Наталлі Пяткевіч.

У пятніцу 9 студзеня Лукашэнка правёў перастаноўкі ў Адміністрацыі презідэнта. Першым намеснікам Уладзіміру Макею стала Наталля Пяткевіч. Яна замяняла на гэтай пасадзе адыйёзнага Анатоля Рубінава, чалавека стаўлінскіх поглядаў.

Наталля Пяткевіч разам з Віктарам Лукашэнкам, Уладзіміром Макеем, Усеваладам Янчукінам адносіцца да найамальдзейшага пакалення чыноўнікаў. Часта менавіта на іхнім імёнам звязываюць курс на паляпшэнне адносін з Захадам. Хаця адназначнага меркавання, ці належыць Пяткевіч да лагеру «блебралаў», няма. Адны кажуць адно, другія — іншае.

Увогуле, Пяткевіч змага трапіць у найбліжэйшай кола Аляксандра Лукашэнкі за максимальна кароткія тэрміны. Толькі ў 2001 годзе кіраунік краіны зварнуў увагу на амбітную супрацоўніцу ўпраўлення дзяржаўнага і міжнароднага права Адміністрацыі презідэнта, прызначыўшы ўласным прэс-сакратаром, а ўжо праз три гады яна заняла пасаду намесніка кірауніка ўсёй жа Адміністрацыі. Усё гэта супрадавалася мноствам чутак адносіна таго, як маладая жанчына змагла так хутка ўзляцце ў чынавенскія іерархі.

Бескампраміснасць, катэгараўчынасць, жорсткасць, працевітасць, адданасць кірауніцтву — вось галоўныя рысы, якія зазна чаюць у Пяткевіч. Нядзелі яна працуе нават у нядзелі. Падчас яе працы прэс-сакратаром Лукашэнкі фотакарэспандэнты атрымалі загад здымаць яе патронам толькі ў анфас.

«Калі я прыезджую ў ЗША,

Падчас яе працы прэс-сакратаром Лукашэнкі фотокарэспандэнты атрымалі загад здымаць яе патронам толькі ў анфас.

мніе разам з нелегаламі ў нейкім «абез’янікі» відуць, і я ў дзяловым гарнітуры сяджу там, пакуль ідуць нейкія пакутлівія тэлефанаванні. Самі супрацоўнікі адпаведных памежных службах ЗША не разумеюць: ну маладая, быццам бы нармальная жанчына, што яна там робіць, незразумела, чаму ёй нельга прыхець? Тым не менш, наведванне Нью-Ёрку ўсё роўна абмежавана. Мы абмежаваныя 25-кілометровай зонай, таму не паўсюль можна знаходзіцца», — неякі падзялілася яна з журналістамі.

Менавіта прывабней Пяткевіч даваюць контакты з прадстаўнікамі Захаду. Акурат яна вяла перамовы з прадстаўніком Дзярждепартамента ЗША Дэвідам Крэймерам, які скончыўся вызваленнем трох палітвязняў. Увесе час супрацоўніца ім з дэлегацыямі Еўрасоюзу. Ка жуць, што менавіта ў абавязкі Пяткевіч уваходзіць кантактаванне з Цімапі Белам.

Так ужо выходзіць, што менавіта гэтая «жалезная ледзі» беларускай палітыкі агучвае найбольш непапулярныя крокі ўладаў. Так было з ільготамі.

Падчас выбараў 2006 году Пяткевіч казала на апазыціяне:

Наталля Пяткевіч

нарадзілася ў 1972 годзе ў Мінску. Скончыла юрфак БДУ (1994). У 2001 годзе была прызначана прэс-сакратаром Лукашэнкі. З 2004 году — намесніца кірауніка Адміністрацыі презідэнта. У 2006 годзе ёй быў забаронены выезд у краіны Еўрасоюзу і ЗША, сёлета санкцыі былі адменены. Кандыдат юрыдычных наукаў. Кіруе адразу двума спартыўнымі федэрациямі — лыжных гонак і горных лыжаў і сноуборду.

калі спин. Пяткевіч прапаноўала скасаваць іх цалкам (дарэчы, акурат яна змямала распрацоўкай гэтага законапраекту), з амністыяй, калі заклікала пакінуць за кратамі ўсіх жанчын з дзецьмі. Браўла ўздел у распрацоўку закону аб СМІ, адначасова запоўніваючы, што інтэрнэту нічога не пагражае. Цікава, што падчас новага прызначэння Лукашэнкі акцэнтаваў увагу Пяткевіч менавіта на пытанні СМІ, дзе, з ягоных словаў, апошнім часам «назіраеца застой».

Тым не менш, яна мела сметасць не пагаджацца з цвердалоўбай раформай адкудакі, ініцыяванай Рубінавым, калі з іроніяй сказала, што, можа, варта адміністратору і ангельскую мову дэяльнасць іншыя. Афіцыйная трактоўка — «адказных за падрыў дэмакратычных працэсаў і інстытуту, парушэнне правоў чалавека, дзяржаўную карупцыю».

Затое па сёняні дзеўжны заслона фінансавыя санкцыі ЗША супраць дзесяці беларускіх чыноўнікаў, у тым ліку і Пяткевіч. Афіцыйная трактоўка — «адказных за падрыў дэмакратычных працэсаў і інстытуту, парушэнне правоў чалавека, дзяржаўную карупцыю».

Зрэшты, ёй ўсё адно ўздавалася падчас санкцыйныя выязджаць за мяжу. Ці то ў Жэневу на паседжанні міжнароднай арганізацыі працы, ці ў Нью-Йорк на пленумы ААН.

«Калі я прыезджую ў ЗША,

PHOTO: MEDIATE.NET

расійскіх СМІ з'явілася інфармацыя, што менавіта Пяткевіч можа стаць пераемніцай Лукашэнкі. Ёсьць версія, што гэта магла быць правакацыя з боку лагеру Шэймана, якія палохалі Лукашэнку магчымай канкуранткай.

У 2007 з'явіліся вынікі апытаўніцтва грамадскасці, праведзеныя НІСЭПД, дзе распандэнтамі прапаноўвалася выказаць сваё

КАМЕНТАР

Не той чалавек

Прызначэнне Наталлі Пяткевіч на пасаду першай намесніцы кірауніка Адміністрацыі презідэнта — шэфа ідэалогіі — расчаравала тых, хто чакаў перамену ў культурнай палітыцы рэжыму. Каментуе Барыс Тумар.

У кулерах аўміркоўваліся і іншыя кандыдатуры, з якімі звязваліся надзеі на спыненне саветызацыі, русіфікацыі і аслабленне татальнага ідалагічнага кантролю, што нязменна было асноўным мэтам лукашэнкінай.

Пяткевіч не той чалавек, каб мяніць гэты курс. Яна створаная гэтай сістэмай, абавязаная сваёй кар’ерай яе творці. Без яго бы не было. Калі А., ці Б., ці В. былі да яго і будучы пасля яго, П. абавязаная яму. Малаймерны такі збег абставінай, каб гэткі чалавек бачыў нацыяналітынны інтарэс у паступовым дамантажы сістэмы, якая спутала Беларусь. Сістэмы, заснаванай на рэжыме асабістай улады, адсунутай падзелу ўладаў, свабоды слова, сістэматычных фальсіфікацый на кожным узроўні і дэвалвациі нацыянальнай культуры.

Ніхто ніколі не чуў ад гэтай дагледжанай дамы ні слова на беларуску. Так, яна безумоўна імкненца да мадэрнізацыі сістэмы кіравання — разумеючы, што ад таго залежыць самазахаванне, — і нават праводзіла пэўныя эфектыўныя рашэнні на сваёй ранейшай пасадзе. Некаторымі з іх, даречы, яна заслужыла непрыязь да сябе ў народных масах, амаль роўную непрыязь да Ярошынай.

На пасадзе міністра замежных іншутраных справаў, генеральнага прокурора ці кірауніка Камітэту дзяржаўнай біспекі Пяткевіч магла бы стаць праграсіўным кірауніком, які мадэрнізаваў бы дзейнасць гэтых інстытутуў. Але на пасадзе ідэолага Пяткевіч будзе аздараўляць маразм.

У год, калі рэжыму крытычна бракуе даляраў, гэта асабліва адказнае заданне.

стайлленне адносна некаторых чыноўнікаў. Па выніках апытаўніцтва аказалася, што Пяткевіч давяраюць яму 30% аптыянавых. Разам з тым, нічога не чуў пра яе дзейнасць больш за 50%. Ніжэйшыя паказчыкі былі толькі ў Канаплёва і Шэймана.

Калі казаць пра сяменянае становішча жанчыны, то ў 2006 годзе ў Мінску цыркулявалі чуткі, што намесніца Адміністрацыі презідэнта развязалася са сваім мужам Уладзіславам Пяткевічам, які ўзначальваў РУП «Нацыянальны спартыўны лагер». Гаварылі, што менавіта жонка дапамагла Уладзіславу Мічэліслававічу прайсці некалькі замежных (найперш арабскіх) краінтаў, а таксама ўрадавы гарантый на гэту справу. Ціпер Пяткевіча называюць адным з найболыш забяспечаных людзей у атакіні ўраду.

У сяменянае Пяткевічай ёсьць сын. Сама Наталля ніколі не хавала, што прыбягае да паслугаў ніякіх.

Яе бацька Уладзімір Краўчанка (яны нікія не сваі) першыму міністру замежных справаў Беларусі Пятуру Краўчанку) працаваў галоўным доктарам у 7-й мінскай стаматалагічнай паліклініцы. У свой час менавіта на стол Пяткевіч патрапіў дакумент аб зацверджанні Краўчанку звання «Ганаровы лекар Беларусі». Даўшы выкрасліа прозвішча бацькі з спісу. Што праўда, ён яго ўсё адно атрымаў. Маці працуе настаўніцай.

Пасада першага намесніка кірауніка Адміністрацыі презідэнта — чарговы віток у імклівай кар’еры валявой жанчыны. Чамусці здаецца, што ён не застанецца найвышэйшым.

Змінер Панкавец

Востры дэфіцыт сродкаў у Беларусбанку

Найбольшы банк краіны — ашчадны банк Беларусбанк — знізіў паказыкі кароткатарміновай ліквіднасці (К2) да 0,5 на 1 снежня 2008 году. Гэтую інфармацыю падаў інтэрнэт-сайт банку. На пачатак 2008 году гэтыя казэфіцыент складаў 1,4.

Вартаг адзначыць, што найніжэйшага ўзроўню той казэфіцыент дасягтаў на 1 лістапада — 0,3, а пасля ўзняўся.

Застаецца пытаннем, як банк вытрымае ўзкі сродкаў з раҳункаў, што распачаліся ў пер-

шых дніх студзеня ў выніку ажыягажку, выкліканага давальшчыкам рубля.

Паводле правілаў Нацбанку казэфіцыент К2 для банкаў павінен складаць не ніжэй за 1.

Гэты паказыкі харктарызуе працпрыемстваў банку тэрмінам пагашэння да 12 месецяў і аваязкаў банку з тэрмінам выканання да 12 месецяў.

Можна быць пўзным, што кіраўніцтва краіны не дапусціць неплатадольнасці найбольшага банку краіны. Аднак патрэба ўратаваць Беларусбанк выклі-

кае неабходнасць пошуку яшчэ аднаго значнага замежнага крэдыту. Папярэдне атрыманыя крэдыты ад Расіі і абіянцы крэдыт МВФ маюць на мэце паўненне золатавалютных запасаў, што зніжаліся ва ўмовах змяншэння паступленняў ад экспорту.

Каб выправіць сітуацыю, Беларусбанк ізноў узімі стаўкі па дэпазітах у беларускіх рублях. Адначасова, як паведамляе сайт банку, стаўка па крэдытах зіжжаеца аж на 5% пры ўмове вяртания крэдыту да канца

2009 году.

Гэтыя заходы маюць палепшыць багучы рахунак банку, які

акумулюе 60% ашчаджэнняў беларусаў.

Мікола Бугай

Беларусбанк падвысіў стаўкі па крэдытах на будаўніцтва

Стаўка па крэдытах на фінансаванне будаўніцтва індывідуальных жылых дамоў і кватэраў для грамадзян, што маюць патрабу ў паліпшэнні жыллёвых умоваў, падрасла да 20% гадавых. Крэдыт выплачваецца шляхам раўнамерных унёскіў у перыяд пагашэння. Для грамадзян, што не маюць патрабы ў паліпшэнні жыллёвых умоваў, стаўкі па крэдыце на фінансаванне будаўніцтва жылля падрасла да 25% гадавых. З банкам гэтая катэгорыя грамадзян у разлічваецца за фактычны час карыстання крэдытом.

СП

Лукашэнка: «Бегчы ў абменнікі не трэба»

Аляксандр Лукашэнка лічыць, што сітуацыя на валютным рынку краіны стабілізіруе. Такую думку ён выказаў у час разгляду кадравых пытанняў, паведамляе БЕЛТА. Ён заклікаў людзей супакоіцца: «Усе задаюцца пытаннем: а як далей будзе? Далей будзе нормальна. Цана долара ў сярэднім узрасла на 400 рублёў. Гэта паразальная націм, але мы падтрымалі работнікаў вытворчасці». Паводле словаў кіраўніка дзяржавы, беларусам не трэба «бегчы ў абменнікі і купляць па шалёных цэнах долары». «Невядома, што яшчэ будзе з доларамі ў ёура. Каля хто-небудзь хоча ўклады свае гропы ў тавары — эта праўдліва. Але купляць ты, піць, дзесяць талей зараў або халадзільнікі з разлікам на тое, што гэта добрае ўкладанне сродкаў, — гэта побо́на глупіства, таму што цены на тавары падаюць. Гропы трэба тримаць у банках», — сказаў Лукашэнка.

РУБІНКА/ТАСС

Расія працягвае стаяць

Значыць, і Беларусі варта рыхтавацца да крэызісу працяглага і глыбокага.

Перад Новым годам расійскай сацыялагічнай службай ФОМ было праведзенае даследаванне на 6000 рэспандэнтах, падчас якога высветлілася, што толькі за снегінку ў Расіі было зволненае прыблізна 2,9% працадольных грамадзян, г.з.н. 2,1 млн чалавек.

Для асобных кампаній скарачэнні даслідзілі пагрозільных памераў. Так, інвестыцыйная група «Капіталь» абвясціла аб зваленні 80% супрацоўнікіў, паводле «Сократили.ру», «Якутуголь» — 50%, МДМ-банк — прыблізна

працадольных грамадзян Расіі, то бок амаль 7,9 млн чалавек.

АвтоВАЗ стаіць з 29 снежня да 2 лютага, завод Ford ва Усеваложскому спіні кінавеер да 21 студзеня. Ульянаўскі аўтазавод (УАЗ) зладзіў вакансіі з 25 снежня да 9 лютага, КамАЗ спіні галоўны канвеер з 19 снежня на месеці.

Для асобных кампаній скарачэнні даслідзілі пагрозільных памераў. Так, інвестыцыйная група «Капіталь» абвясціла аб зваленні 80% супрацоўнікіў, паводле «Сократили.ру», «Якутуголь» — 50%, МДМ-банк — прыблізна

40%. ААТ «Челябінскія угольныя кампаніі» пазбавілася, таксама як і завод КамАЗ, 3000 чалавек, ААТ «Автодизель» — 2300 работнікіў, ГМК «Норильскій никель» скарачіць толькі ў цэнтральнім апараце 220 чалавек і яшчэ 1150 чалавек на даччыных прадпрыемствах.

Спіненне вытворчасці ў Расіі адабеца на попытце на беларускія камплектуючыя. У такіх умовах спрабы ўладаў захаваць паўную занятысць у Беларусі прыняўдуть да аслаблення фінансавай сістэмы краіны.

МБ

Пустыя паліцы ў крамах паціху змяняюцца павышанымі цэннікамі.

Украіна ратавала Малдову і Балгарыю ад замярзання

Прэзідэнт Юшчанка распісаўся пастаўляць штодзённа 3,5 мільёна кубаметраў газу з украінскіх сховішчаў у краіны, дзе разрэзы газу вычарпалі.

Пра то ён паведаміў у лістах, скіраваных да празідэнту Балгарыі і Малдовы Георгія Пірваніна і Уладзіміра Вароніха.

Балгарыя і Малдова цалкам залежаць ад Расіі ў пастаўках газу. Становішча гэтых краін ускладніліся адсутнасцю ў іх разрэзу газу і марознай зімой.

Расія спыняла пастаўкі газу ва Украіну ад 1 студзеня і транзіт газу праз некалькі дзён пасля гэтага.

«На самай справе, трэй гады таму прапанаву пра ўздзенне пасярэдніка «РосУкрЭнерга» вылучыў «Газпром», — заяўіў ён.

МБ

мярзання Сербіі і Босніі, пастаўляючы мінімальна патрабаваныя порцыі газу з уласных сховішчаў.

Расія аbumоўлівала аднаўленне паставак газу падпісаннем пратаколу аб прысущнасці на газазмеркавальных станцыях еўрапейскіх і расійскіх назіральникаў. Украіна і ЕС прынялі такія ўмовы, каб аднавіць пастаўкі паліва замерзлым краінам Паўднёвай Еўропы.

Аднак аналітык съходзяцца, што стратэгічныя страты Рэспублікі могуць быць большымі за тактычныя перамогі. Пасля чарговага крэызісу єўрапейскіх краін умаваціліся ў разуменні патрабы праўвесці ў Еўропу газавую трубу з Цэнтральнай Азіі ў абыход Расіі. Кіраўніцтва Чехіі заяўляла, што газаправод «Набука» будзе збудаваны не пазней за 2015 год.

МБ

Вось так вось, злеганца

Экс-намеснік міністра энергетыкі Pacii ў складе віну за газавы крэызі на «Газпром».

Пра гэта былы намеснік міністра энергетыкі Расіі Уладзімір Мілоў заяўіў у эфіры радыёстанцыі «Эхо Москі».

Мілоў мяркуе, што «Газпром» не след было даходзіць да краінасці — адключачы газ Украіне. На ягоную думку, Расія ад таго першпачь вялікія страты.

«Гэта недзе 150 мільёнаў даляраў на дзень... I

Маленне праваслаўнага актывіста

Выгляд і голос афіцыйнага кіраўніка наглядна ілюструюць, што крыбіс не Ѽётка. Ні пафасу, ні метагу ў голосе.

Разам з тым — класічны «смаканы лёд» ягонага стыло — інерцыйная фраза, што нікага крызісу ў краіне няма. Тут тэлеабектыву паказальнік праехаўся панарамай па тварах розных начальнікаў, што дружна прыйшлі на набажэнства. Гэта ім месідзе спуску не будзе!

Чалавек з імджах усёмагутнага кіраўніка (не то слово! фактычна дэміург!) ды ящиц з рапутаній «праваслаўнага атэіста» ціхміяна апелое да найвышыншых сілаў: «Я думаю, што Госпрад не абыдзе і

гэтым разам клопатам нашу краіну, нашу дзяржаву, напых людзей. Ва ўсякім разе, апошнія гады найноўшай гісторыі ён заўсёды нас падтырміваў...».

Вось такое стоенае маление. А коліс жа адзін вертыкальнік сказаў: «Вы трохі вышыншы за Бога, і пярчанняў нібыта не было... Крызіс унеч яснасць.

Увогуле ж абязцянне надалей казаць праўду! «Мы не будзем вам хлусці, і я наўперші») прадракае новая непапулярная рашэнні (а куды

дзяяцца?)». Звыш таго, гэта замаскаванае пасыпанне галавы попедам.

Дэвальвація, праведзеная ў стылі «обаня!», стала каласальным іміджкам правалаў кіроўнай вірхоўкі.

Рашэнне абринуть сваю віліту адразу на 20%, магчыма, прымалася ў самы апошні момант. Паказальна, што не паспелі нават прайнструктаўца падуладнія медыі, і першыя дні новага года яны былі проста ў ступары. Ды і потым выступы дробных сошак з запэўненнем, што ніякіх

падстай для росту цэнчу німа, выглядалі, мякка кажучы, вартымі жалю.

Тым часам насељніцтва разміло лядоўні ды тэлевізары, а прыватныя крамы памянялі цэлікі па схеме +20%.

Паказальна, што ў транспарце і крамах заступца за презідэнта не адваражаецца ніхто нават з цвёрдлага электратрата. Народ вызначыў дэвальвацію па-народнаму: «кідалава».

Іншая рэч, што імпульс масам гэта надало не рэвалюцыйны, а хапальн-самаратаўчы. Вясной варта чакаць масавага акопнення на сотках, вяртання ў парадыгу расліннага выжывання 1990-х.

Маўчанне — знак...?

Палітолаг **Дзяніс Мельянцоў** пра палітычныя наступствы дэвальвацыі беларускага рубля.

Фото: УМЕДІА

Лідэры апазіціі цягнулі з рэакцыяй на дэвальвацыю больш чым тыдзень.

«Наша Ніва»: Дэвальвація насамрэч была праведзена бліскучая, як кажа палітолаг Сілікі?

Дзяніс Мельянцоў: Я скільны пагадзіцца з тымі эканамістамі, якія кажуць, што аднаразовая дэвальвація больш карысная для эканомікі, чым паўчачча. Прый паўчачча паніка была большай, яна б выклікала большую інфляцыю і ўцёкі рублёўных дыялітаў. А цяпер людзі пераконваюць, што больш падаць рубель не будзе і трэба прыстаўкоўвацца да таго, што ёсьць.

«НН»: Якія палітычныя вынікі для ўлады і апазіцыі будзе мець дэвальвацыя?

ДзМ: Для ўлады гэта дэвальва-

цыя прывяла да змяншэння даверу. Лукашэнка і чынавенства напрэдадні клятвенні абяцалі, што нікага з змяншэння дабрабыту не будзе. Дэвальвація, безумоўна, мела сэнс для аздараўлення эканомікі, для спрыяння экспарту.

Аднак у вачах звычайных выбарцаў такі разрэз стапін рубля ў разгар святкі стаўся шокам. Што да апазіцыі, то зноў началі з'яўляцца заявы асобных дзеячоў, што спее прэтэставы настрой і калі сітуацыя будзе пагарашча, то недзе вясной пачнуцца пратэсты. Мы бачым адраджэнне старой канцепцыі, якім чынам апазіцыя можа прыўпаці да ўлады — пагарашэнне эканамічнай сітуацыі і вулічныя акцыі. Другая выснова: апа-

зіцыя засведчыла сваю поўную рэакцыянасць. Улады нешта робяць, а апазіцыя ў найлепшым выпадку спрабуе адказаць на гэтыя крокі. З дэвальваціі апазіцыя зноў прастала падзею, хоць аналітыкі яе прадказвалі.

«НН»: Чым можна патлумачыць маўчанне апазіцыйных партый?

ДзМ: Ладам жыцця саміх партый. Сённяшнія партыі — гэта не сілы, якія змагаюцца за ўладу. Гэта нейкай структуроў зворотнай сувязі з уладай. Тo бок, па дзясянін апазіціі ўлада можа меркаваць, якім чынам скарэктаваць сваю лінію паводзінай. Апазіцыя займае сέняння такое месца, якое не дазваляе ёй прыўпаці да ўлады, але даваўша праістоту інтарэсы пэўнай часткі грамадства і ўскосным чынам карэктаваць дзеянні ўлады.

«НН»: А ці не сведчыць гэтае

маўчанне, што апазіцыя, магчыма, сέняння згодна з афіцыйным курсам?

ДзМ: Не. Апазіцыя на тое і апазіцыя. Проста апазіцыя не мае яснага бачання, што рабіць у дадзены момант. Чаму так сталася? Бораке супраўдніцтва апазіцыйнай супольнасці з экспертын. Бодоўныя голад унутры партый.

«НН»: Даўк ці можна нам чакаць сацыяльных пратэстаў гэтай вясной?

ДзМ: Не думаю.

«НН»: Ці можна прагназаваць, што ў крызісных умовах улада нейкім чынам можа падзяліцца ўладай з прадстаўнікамі апазіцыі?

ДзМ: Для гэтага німа падставаў. Улады не бачаць у апазіцыі сур'ёзнага палітычнага гульца. Апазіцыя так і не была ўключаная ў дыялог між уладай і Захадам.

«НН»: А ўключэнне Раманчу-

ка і Вардамацкага ў міжведамасную группу па краінавым маркетынгу — гэта нейкай лакальная з'ява?

ДзМ: Цяжка называць сп. Вардамацкага палітычнай апазіцыяй. Ішто да прадстаўніку незалежнага грамадства, то там таксама ёсьць людзі, якія ствараюць грамадскае меркаванне, тыж Раманчук і Вардамацкі. Гэта не крок науснстроч апазіцыі. Хутчай гэта спроба прадэмансстрація Захаду добрую волю ўладаў. Маўляй, глядзіце, мы ўлічаем розныя меркаванні. Гэта хутчэй прапагандыстычны крок. Паглядзім, ці будзе ўлічванца меркаванне гэтых людзей при прыняціі пэўных рашэнняў. Калі так, то мы зможам гаварыць, што ўлада запікаўленая ў незалежных консультантах, якія будуть нейкім чынам карэктаваць палітыку ўлады.

«НН»: Вы кажаце, у сэнсіншых умовах апазіцыя не высоўвае ніякіх патрабаваній. А што за патрабаванія могуць быць?

ДзМ: Абсалютна розныя. Траба вылучыць альтэрнатыўны план выхаду з крызісу. Дэвальвація ж не адзіны метад падліпшэння эканамічнай сітуацыі. Іншым метадам можа быць скарачэнне розных дзяржаўных выдаткаў. Натуральным пасылам было бы захаванне даброўнага грамадзянін. Для прыхіл — патрабаванне выступаць з болыні жорсткіх пазіцій у перамоўках з Расіяй на газе. Ёсьць шмат магчымасцей для давядзення сваіх думак. Але думкі павінны быць.

«НН»: У час грузінска-расійскага канфлікту Гуцілі, што апазіцыя мусіць сунцівці свае амбіцы, а прызнанне рэжыму Лукашэнкі Еўропай прынесе карысць для нацый. А цяпер Вы кажаце, што апазіцыя распароўвае бяздзейнасці. Хіба так многа памянялася?

ДзМ: Я б не парадуноўваў гэтыя сітуацыі. Калі ўзгадаць праблему геапалітычнага месца Беларусі, то для нас вельмі важная празходзенія арміентыцы краіны. І дзясянін ўраду добра супалі з нацыянальнымі інтэрэсамі. Калі ж мы гаворым пра крызіс, то гэта сітуацыя ўнутрыпалаўніцтва і ўнутрызаконічнага курсу. І мы яго з поўнымі правамі можам разглядаць як правильны, або як няправильны. Апазіцыя ўдаленай сітуацыі павінна прэзентаваць альтэрнатыўнае бачанне, калі яна апазіцыя.

Гутарыў ў Зміцер Панкавец

Золатавалютныя запасы скараціліся за снежань нават мажней, чым паведамляў Белстат.

Нацбанк скарэктаваў раней абвешчаныя лікі. Рэзервы скараціліся за снежань на \$714,3 млн (18,4%), а не на \$582,6 млн (15,4%), як паведамлялася раней. На 1 студзеня 2009 году яны

склалі \$3061,1 млн прыці \$4182,2 млн на 1 студзеня 2008 году. Усяго за мінулы год ЗВР Беларусі зменіліся на \$1121,1 млн (26,8%).

Мікола Бугай

Краіна нерэлігійных людзей

PHOTO: ANDREW NET

Усяго 140 тысяч чалавек прыйшлі ў храмы ў ноч на праваслаўнае і 90 тысяч — на каталіцкае Раство.

Каля 16 тыс. мінчукоў узялі ўдзел у багаслужбах на праваслаўнае Раство. Прагата БЕЛТА паведамілі ў прэс-службзе Мінгарыканкаму. А ўсяго ў Беларусі — 140 тыс. Урачыстыя службы 6—7 студзеня прыйшлі ў 25 храмах стаўці.

Нагадаем, што ў службах на каталіцкае Божая нараджэнне 25 снежня ўзялі ўдзел 3 тыс. 300 чалавек у сталіцы і 90 тысяч чалавек ва ўсёй краіне.

Як бачым, Беларусь застасцца нерэлігійнай краінай.

АГ

Дзве жанчыны кінуліся пад цягнік

4 і 5 студзеня пад Баранавічамі здарыліся дзве падобныя трагедыі.

Паводле сведчаній відавочца, зрабілі гэта яны добраахвотна.

Першая трагедыя здарылася ў нядзельно 4 студзеня прыблізна а 8-й гадзіне раніны на чыгуначным участку Пагарэльцы—Гарадзея, паведамляе баранавіцкая газета Intex-press. Паводле супрацоўнікаў транспартнай міліцыі, машыніст цягніка № 132 «Брест—Масква» зауважыў чалавека, што ляжаў на рэйках. На папераджальную сігналы чалавек не реагаваў. Экстрансне спыненне цягніка, на жаль, не прадухліла трагедыі — 54-гадовая жыхарка Баранавічай загінула.

Следства схіліліца да версіі самагубства, бо са словаў родных жанчыны, апошнім часам яна паводзіла сябе неадкладна.

На наступны дзень у 19.35 у дзіжэрніку аддзел Баранавіцкай транспартнай міліцыі паступіла новае паведамленне пра смерць на чыгунцы. Калі прыпыніч-

нага пункту «Лакаматыўнае депо» пад коламі цягніка № 111 «Мінск—Брест» загінула жыхарка Баранавічай, 1960 гн. Са словаў сведак і машыніста, жанчына на сама кінулася пад цягнік.

Паводле Intex-press

чых паказчыкаў, прафесійнае майстэрства, значны ўнёсак у развіццё паліўна-энергетычнага комплексу, заслугі ў развіцці адукцыі, аховы здароўя, культуры Аляксандар Лукашэнка сваім указам узнагародзіў 51 грамадзяніна краіны.

Сярод узнагароджаных медалям «За працоўную заслугі» аказалася і кіраўніца групы аддзелу палітычных агліядаўлікай агенцтва тэлевізійных наўніх Нашыяльнай дзяржаўнай тэлерадыёкампаніі Інга Хрушчова, паведамляе БЕЛТА.

МБ

джаннія пазваночніка і спіннога мозгу Рэспубліканскага навуковапрактычнага цэнтра траўматалогіі і артрапедыі Іосіф Варанович.

Сярод узнагароджаных медалям «За працоўную заслугі» аказалася і кіраўніца групы аддзелу палітычных агліядаўлікай агенцтва тэлевізійных наўніх Нашыяльнай дзяржаўнай тэлерадыёкампаніі Інга Хрушчова, паведамляе БЕЛТА.

МБ

СЦІСЛА

Беларусбанк прыпыніў выдачу крэдытаў на аўтамабілі

Беларусбанк прыпыніў выдачу крэдытаў на аўтамабілі, а астатнія крэдыты, у тым ліку на мотагэхніку, будаўніцтва жылля, адпачынка выдаюцца ў рублях.

Абсалютнай часова

прыпыніў спажывецкае

кредытаванне.

Банк «Масква—

Мінск» прыпыніў

выдачу крэдытных

картак у валюце,

карткі выдаюцца

толькі ў рублях,

ліміт да 4,5 млн.

Пілія прац

інтэрнэт

У Беларусі забароніць рознічны

гандаль півам пра

інтэрнэт. Як

паведамляў прэс-

служба ўраду, такое

правінне ёсць у

пастанове Саўміну

ад 30 снежня 2008 г.

Узнікае пытанне —

ніякож ж такое

практыковалася?

Мірон падтрымаў украінцаў на аўтамабілі

Бел-чырвона-белы

сцяя залунае на

праваслаўнае Раство

у Віцебску. Яго

вывесілі на даху

піціпавярховага

дому №1 на вуліцы

Леніна, побач з

плошчай Перамогі.

Да сцяя была

прымацавана

цыдулка: «На знак

салідарнасці з

братнім украінскім

народам у гэты цяжкі

для яго час. Мірон».

Дзевяцікласнікі

абрабавалі

дырэктара

У Бешанковіцкім

районе школы

абрабавалі сейф

дирэктара школы.

Падабралі ключ да

дзвірэй кабінета, а

сейф стаіў

незамкнёны.

Выцягнул 800 тыс.

рублёў. Хлонцы

стаяць на ўліку ў

інспекцыі па справах

непаўнолетніх і ўжо

маюць судзімсці за

крадзяжкі.

Цяпер ім пагражае

да 7 гадоў турмы.

Крызіс дабраўся і да Google

Найбуйнейшы

інтэрнэт-пушкавік

Google зволыў

большую частку сваіх

супрацоўнікаў.

Зроблена гэта ў сувязі

са складанай

эканамічнай

сітуацыяй у ЗША. У

каstryчніку на Google

працаўвалі больш за

10 тыс. пазаштатнікаў,

цифэр толькі 4300.

Акцыі Google

аббаліліся на 55%.

Пушча, Дняпро і Нарач могуць

увайсці ў спіс

сямі цудаў

природы

У інтэрнэце пачалося

галасаванне па

выбары сямі цудаў

природы Еўропы.

Усяго адабраны 261

прэзідэнт. Сярод іх

тры маюць

непасрэднае

дачыненне да

Беларусі —

Белавежская пушча,

рака Дняпро і возера

Нарач.

МБ, ЗП; паводле

радыё «Свабода»,

infobank.by, «Эхо

Москвы», БЕЛТА

Гэтае салодкае слова...

Апошнім разам падобнае ўзбагачэнне палітычнай лексікі адбылося акурат чверць стагоддзя таму ў СССР. Тады замест рэформаў авбяшчалася перабудова, замест свабоды — галоснасць, замест дэмакратыі — дэмакратызацыя. Чым адрозніваецца дэмакратызацыя ад сапраўднай дэмакратыі, народ, праўда, зразумеў даволі хутка. Нездарма пасля разгону мірнага шэсця ў Куррапаты міліцыйская дубінкі людзі пачалі называць «дэмакратызатарамі». А што азначае ў сённяшній Беларусі «лібералізацыя»? Піша Віталь Тарас.

Ад генералісімуса да лібералісімуса

Першым спрабаваць расшыфраваць сэнс гэтага «каляднага паслання» ўладаў народу, варта ўспомніць, што азначае тэрмін «лібералізм» і што за ім стаіць. Паходзіць ён ад лацінскага слова «liber» (вольны). У Расію слова «ліберальны» прыйшло з захаду ў XVIII стагоддзі і спачатку азначала «вальнадумны». Пазней яно набыло негатыўнае адценне. Сатырык Салтыкоў-Шчадрын прысыціў нямая лядвітых радкоў расійскім «лібералам». Даставкова ўспомніць «Мудрага пекчурку». Герой апавядання выступіў перад шчупаком з пальмінай ліберальнае прамовай і быў імгненна ім праглынуты.

Проста таму, што драпежная рыбіна разывіла сківіцы ад здзіўлення, і печкура плынню ўцігнула ўнутр.

Іншы расійскі сатырык — Уладзімір Вайнович — у сваім рамане «Масква 2042» вывеў персанажа пад імем Геніялісімус. Гэта маршал КДБ Букашоў, якога за заслугі перад айчынай утвараў наўгародскім звязнем «Геніялісімуса» і запушціў на арбіту ў космас, адкуль ён кіраваў з дапамогай указаў Маскарэй. Так, паводле аўтара, называеца будучы дзяржава.

Пры канцы 1990-х у прэсе з'явілася іранічная мянушка Лібералісімус (яўна падказаная раманам Вайновича). Так будучь называецца, напрыклад, Жырыноўскага, лідэра першай з дазволеных Крамлём партыі — ЛДПР. Пазней некаторыя апазыцыйныя публіцысты пачынуць ужыванье слова «лібералісімус» і ў дачыненні да кіраўніка РБ.

Але мянушка гэтае ў Беларусі не прыжылася. І не толькі таму, што, адрозна ад прыдуманага Геніялісімуса, ад якога, паводле раману, рэальная ічога не залежала, наш кіраўнік сапраўды кіруе ўсім жыццем дзяржавы, нават у дробязах.

Жарты на тэму лібералізму выглядаюць нямесніна, бо ў нас, якіх ў большай ступені, чым у Расіі, на дзяржаўным узроўні падтрымліваеца культ Генералісімуса — Іосіфа Сталіна.

Дарэчы, вынікі тэлепраекту Першага канала «Імя Расіі», паводле якіх Сталін заняў

Лібералізацыя ў дзеянні нагадвае несмяротныя творы Салтыкова-Шчадрына.

трэціе месцы ў галасаванні, не такія біскрыйныя, як можа падацца. Калі ўважіўша прыгледзеца, дык пераможца галасавання Аляксандра Неўскі ёсьць свайго роду двойніком Сталіна. У масавай спідомасі кінэзія Аляксандра Неўскі — гэта герой аднайменнага фільму Сяргея Эйзенштейна. Фільм, як вядома, быў зроблены напярэдадні вайны на заказ генсека. Савецкі рэжысёр, фактычна, вывеў яго ў албічны кінагерой. Гэта Сталін ў ідеальным варыянце — увасоблены ў непахісным ваяры з мячом у руці і

біблейскім прароцтвам на вуснах: «Хто з мячом да нас прыйдзе, той ад мяча і загіне!» Галоўнае зло герой кінакарціны бачыць не ў татарскай Ардзе, якой вымушаны плаціць даніну, а на Захадзе, адкуль ідуць на праваслаўную Русь ненавісная крыжаносцы-каталікі.

А паміж сярэднявечным князем і Сталіним змяняецца Сталін, якога памятаюць у народзе дзякуючы «сталінскім гальштукам» (ён увёў у Расіі інстытут паскорных ваенна-паліевых судоў, якія канчаліся шыбеніцай).

Ці быў Каліноўскі лібералам?

Можна доўга разважаць над гісторыяй ліберальнае ідэі ды крушеннем лібералізму ў Расіі 1990-х. Але ж у гісторыі Беларусі ўгуле не было і няма рэзальных пратыпаў дзеячаў ліберальнае ідэі.

Славута liberum veto — права любога шляхіца заблакаваць любое рашэнне Сойму, не мае дачынення да лібералізму, хутчэй — да анархіі.

Ціжка знайсці ліберальных герояў ў нашай літаратуры.

Даводзілася, праўда,

сустракаца з меркаваннем,

што Кастусь Каліноўскі быў ліберальным дзеячам,

наколькі змагаўся за свабоду — у тым ліку за свабоду беларускага слова. Але свабода друку ёсьць усяго толькі адным з складнікаў заходняга лібералізму, які не толькі абвісціў правы чалавека на свабоду і свабоднае прадпрымаліцтва. Ён мае карані ў ідэалах гуманізму. Дарэчы, лібералы напачатку не прымалі дэмакратыі. Яны лічылі, што сам чалавек лепей за ўсіх ведае, што для яго добра. І ніякія выбары ў прадстаўнічыя інстытуцыі яму не патрэбныя. Толькі пазней лібералы сталі выступаць за

свабодныя выбары як усведомленую неабходнасць. Лідэра нацыянальна-вызвольнага руху Каліноўскага можна назваць дэмакратам, але ж ніяк не гуманістам і не лібералам. Час, калі ў Расіі панавалі зусім не лібералы, а такія асобы, як Мураўёў-Вешчальнік (папярэднік Сталініна?) гуманізму не спрыялі.

Сярод заснавальнікаў БНР пераважалі прыхильнікі сацыялістычнай ідэі, вельмі далёкай ад ліберальнае.

Адзіна выключэнне — старшыня Белнацыяна Раман Скірмунт. Гісторыкі яго называюць то кансерватарам, то лібералам (што, насырэч, ёсьць дўвум бакамі аднаго медаля). Але ж смерць яго ў кастрычніку 1939 году ў сваім маёнтку ад рук сялян наўрад ці сведчыць пра поспех лібералізму ў Беларусі, ды і ва ўсёй перадваеннай Еўропе.

Цяпер Еўропа зусім не тая. У большасці краінай ЕС ва ўладзе знаходзіцца калі не лібералы і не кансерватары, дык сацыялісты, якія часта з поспехам блакуюцца з сваім ідэйнымі спаборнікамі.

Асабліва, калі ўзікае пагроза прыходу да ўлады краіне правых, ксенофобскіх партый, якія здаўна, напрыклад, у Аўстрыі і Швейцарыі.

Лінгвістычны анализ

Ці ёсьць абвішчэнне лібералізацыі з высокай трыбуны крокам наусустроі сучаснай Еўропе, яе дэмакратычным і ліберальным кантактуюнасцям?

Варта звярнуць увагу на саму лексіческую значэнне слова. Не лібералізм ці ліберальнае ідэя, а — лібералізацыя. Да гэтага ў савецкай гісторыі былі «электрыфікацыя», «індустрыялізацыя», «калектыўізацыя», «хімізацыя», нарашце «дэмакратызацыя». Была і «лібералізацыя» — пры Хрушчову. Тады з сталінскіх лагераў выпуспілі мільёны палітэзаку. Аднак пазней у Беларусі лібералізацыя вылілася ў паўсюднае закрыцце цэркви і касцёлаў і ў выгнанне беларускай мовы з

большасці школаў ды афіцыйных установаў.

Так што цяперашняя лібералізацыя цалкам упісваеца ў савецкі семантычны шэраг разнастайных «цыбуў», ніводная з якіх нічога не давала звычайнім людзям — ні кілбасы, ні свабоды. Новыя лозунгі абвішчаліся ўладамі заўсёды выключна для таго, каб змяніцца, схаваць сэнс таго, што адбываеца на самай справе: замест рабскай працы — «індустрыялізацыя», замест прыгоннага права і голаду — «калектыўізацыя», замест праўды пра сталінскія злачынствы — «лібералізацыя».

Падчас сустэрэчы кіраўніка дзяржавы з кіраўнікамі дзяржавы ў СМІ, на якай шмат гаварылася пра лібералізацыю, адзін з тленачальнікаў згадаў пра «адно акно». Меўся на ўзвеце празідэнцкі ўказ, паводле якога ўсе дакументы пры вырашэнні спраўы можна было здаваць і атрымліваць праз адно акно, дзеля зручнасці і хуткасці. На справе гэта, канечне, вылілася ў ўзічэ даўжайшыя чэргі ва ўстановах. Кіраўнік дзяржавы не ведаў, відаў, што бюрократызм, нягледзячы на яго ўказ, па-ранейшаму працвітае. Таму ён даручыў праўерыць агучынны факты і, калі пацвердзіцца, сурона спагніц з вінаватых. Гэта і ёсьць лібералізацыя ў дзеянні. Хоць і нагадвае несміротныя творы Салтыкова-Шчадрына.

Гэта не значыць, што не варта радавацца вызвалению палітніяўленію, вяртанню некаторых незалежных газет у шапкі, або реєстрацыі Руху за Свабоду. Можна не толькі падспрабаваць выкарыстаць новыя магчымасці ў практицы, пакуль дзяржава зноў не памяне праўлы гульні. Толькі варта памятаць, што гэта менавіта гульня, гульня словаў.

Мы ведаєм з нядыўнай гісторыі, што яго ўзікае «галоснасць» і «дэмакратызацыя» маюць тэндэнцыю ператварацца ў нешта большае. Толькі гэтага траба не чакаць ад улады, а дамагацца самім.

А ў адказ цішыня

Баранавіцкі Intex-press дагэтуль чакае адказу з «Белпошты». «Белсаюздрук» адмовіў выданню ў распаўсюдзе.

на той падставе, што не бачаць у гэтым патрэбы, а пасля заяўлі, што спіс выдання ў, якія прадае прадпрыемства, ужо складзены. У баранавіцкім аддзяленні «Белпошты» сказаці, што такое пытанне вырашаеца на рэспубліканскім узроўні. З Мінску рэдакцыя найбуйнейшага рэгіянальнага выдання чакае адказу дагэтуль.

Газета Intex-press, а таксама іншыя

рэгіянальныя выданні баранавіцкага выдавецтва дому даходзяць да чытача самастойна.

На сёня наклад папулярнага ў рэгіёне выдання складае каля 17 тысяч асобнікаў. Яго чытаюць у кожнай трэцій хате рэгіёну.

Сямен
Печанко

Тут будуць амалоджваць слуг народу

Новая бальница Кіраўніцтва справаў презідэнта паўстане на рагу Энгельса і Ульянаўскай.

У цэнтры Мінску пачалося вялікае будаўніцтва. Тут, на месцы пусткі, старой прахадной і двух невялічкіх бальніцаў прэзідэнцкай бальніцы на працягу наступных двух гадоў будуць пабудаваны новыя дыягностычны корпус і аперацыйны блок са стацыянарам. Лякарня стане тыповым узорам безаблічнага ачыннага хайтэку. Генеральны праектнай арганізацыяй стаў інстытут «Мінскграмадзяніпроект».

Заказчык: Кіраўніцтва справаў ППРБ

Конт: 42 млрд рублёў (22 млрд — дыягностычны корпус, 20 млрд — аперацыйны блок без уліку кошту медасталаўніні).

Тэрміны пабудовы: 2009—2010 гг.

Dariuss.livejournal.com

Такім будзе віп-шпіталь. Дарэчы, сайт лечкамісіі ўжо месціца на дамэні з цудоўнай назвай www.vip-clinic.by.

Расчышчаная прастора ў цэнтры гораду.

КАМЕНТАР

Хранічна хворыя на паталагічную сквапнасць

Калісны і ЦК, і Саўмін, і ўсякія заслужаныя дзеячы змяшчаліся ў некалькіх карпусах «лечкамісіі», і пры гэтым усе лічылі, што краінай кіруюць лядачыя старыя наменклатурыкі. Лечкамісія была бальном на воку, матэрыялізаваным увасбліннем прывілеяў. Менавіта на хвалі барацьбы з прывілеямі прыйшла да ўлады маладая каманда, да вось дзвісі — так расхварэліся «маладыя ваўкі», што да ўжо наядуных карпусоў лечкамісіі і спартрабіўся і будынак дзіячай паліклінікі, і памяшканні Інстытуту радыяцыйнай медыцыны. Цяпер вось яшчэ

будуюць два велізарныя новыя корпусы. Прычым будуюць проці зімы, у перыяд вострага фінансавага крыйзісу. Усе сацыяльныя праграмы ўразаюцца, але нішто не перашкодзіла чыноўнікам разбухаць мегабудоўло бальніцы для саміх сябе.

А калі падумашь, то выхадзіць нейкі абсурд! То яны ўсе павална ў хакей гуляюць і па прэзідэнцкім свістку на лыжах крося шпараць, то ў клініках сваіх змясціцца не могуць... Ці яны проста з кросу — да дактараў бягутъ?! Даёк, панове, для дзяржавы гэтыя вашыя забегі задорага абыходзяцца.

Як я разумею: хворыя — лячыцца і не зайдзіце высокааплатныя месцы. І лепей лячыцца ў звычайных гарадскіх бальніцах.

Святлана Калініна, «Беларускі партызан»

Гей? У войска?

Першы раз у гісторыі Беларусі чалавека не камісавалі за адкрытую гомасексуальнасць. Далі адтэрміноўку.

Мазырскі ваянны камісарыят прыняў рашэнне пра то, што рэдактар беларускага сайту для геяў і лесбіянак GayBy Аляксандар Палуун пакуль не будзе прызваны на тэрміновую службу ў беларускую войску. Але такое права за прызыўніком, які адкрыта заявіў пра гомасексуальнасць, застаецца.

Раней у таких выпадках звычайна ставіўся пеіхіятычны дыягноз, які рабіў чалавека нягдым якім да вайсковых служб. Але Палуун сам не захацеў мець «белы білет» і прасіў менавіта адтэрміноўку. И ваянкамат пайшоў наусустрач.

Паставіца з увагай да выпадку 23-гадовага вайсковаабавязанага гея супрацоўніка ваянкамату змусіў той розгалас, які атрымала гісторыя ў беларускіх і замежных сродках масавай інфармацый. Паспрыялі і звароты сяброў Беларускай ініцыятывы за сексуальнае і гендэрнае раўна-

праё ў Мазырскі гарвыканкам — з заяўкай на пікет ля ваянкамату, і ў Міністэрства абароны — з просьбай начальніка праводзіць шырокую антыгамафобную пропаганду ў беларускім войску.

Суспіс рух геяў дабівеца, каб да лодзей з іншай сексуальнай арыентацыяй ставіліся як да іншых грамадзян. Каб яны мелі ўсе тыя самыя права і абавязкі

не змушаныя быті хаваць свою арыентацыю. Права для геяў служыць у арміі было тэмай для дыскусій у многіх краінах свету, у тым ліку ЗША. На думку некаторых вайскоўцаў, прысутнасць геяў у войску можа весці да канфліктных сітуацый. Права абаронцы лічаць, што справа толькі ў выхаванні цярпімасці.

МБ

Вандалізм у Курапатах: следчым доказаў мала

Бараўлянскім аддзелам Мінскага РУУС спынены крымінальны пераслед двух маладых людзей, падазраваных у знішчэнні памятных крыжоў.

Начальнік следства Бараўлянскага аддзела Мінскага РУУС Ігар Барадач зазначыў, што доказаў, атрыманыя падчас расследавання, недастатковая для перадачы справы ў суд і прызначэння да крымінальнай адказнасці двух непаўнолетніх мігрантаў — наўчэнцаў школы і прафтэхучылішча.

Разам з тым, паведаміў І. Барадач, праца ваянца расследование крымінальнай справы па факце знішчэння памятных крыжоў у Курапатах. Паводле яго словаў, будучы прымаца меры па ўстаноўленні асоб, якія ўчынілі гэта злачынства.

1 лістапада прыблізна ў 22.00 напынаныя актыўніцы з Мінску Аляксандар Макаў і Алег Свірдлід затрымалі ў Курапатах двух маладых людзей. Яны былі ў нецвярозым становішчы — ламалі памятныя крыжы на алеі, што вядзе ад Крыжа пакутаў да ўзгорку з мемарыяльным каме-

нем ахвярам стаўлізму. Адзін з затрыманых па мабільным тэлефоне выклікаў бацьку ў заяві, што хутка прыедзе яго бацька, пакажа сваю «корачку» (пасведчанне асобы) і вызваліць юнацоў. Аднак бацька, насуперак абіцянням затрыманага, нічога не сказаў. А. Макаву і А. Свірдліву ні ва ўрочищы, ні ў Бараўлянскім аддзеле Мінскага РУУС, куды іх дастаўлі разам з затрыманымі.

За апошнія три гады па фактах вандалізму ў Курапатах, з 1993 году ўнесенных у Дзяржаўны спіс гісторыка-культурных каштоўнасцей Беларусі як помнік гісторыі міжнароднага значэння «Месца знішчэння ахвяраў палітычных рэпресій», трапілі раз распачынаюцца крымінальныя справы. Аднак вандалаў удалося затрымаваць упершыню, прычым прадстаўнікамі грамадскасці, а не міліцыі.

БелаПАН

Іван Шыла ідзе служыць

Пойдзе ў армію юнак, якому не далі атэстату за палітыку.

Медычна камісія 12 студзеня прыняла рашэнне, што Іван Шыла з Салігорскага прыдатны для праходжання вайсковой службы. Шыла набыў вядомасць як адзін з лідараў Маладога фронту. Яго судзілі, арыштоўвалі, а калі пабачылі, што штрафамі не запалахаць, выгналі з школы ў час выпускных экзаменаў у чэрвень 2008 году.

«Я да апошняга не хачу афішаваць спрабу з майм прызыўкам, бо сумняваўся, ці ёсьць тут палітычны чынік. Але ў панізделак, калі выходзіў з пад'езду, каб пайсці ў венкамат, мянэ затрымалі супрацоўнікі міліцыі і самі адвеялі туды. Доўгі час канчатковая рапшэнне аб tym, ці пайду я ў войска, тармазілася рапшэннем псіхолага. Там, у венкамате, сядзіў маладзенчык дзячычына, якую глянула на маю біяграфію, дзе ёсьць крымінальнае судзімасць, звыш вясмыдзесяці затрыманні і некалькі мільёнаў штрафу, здзівілася: а такіх буйруць у войска?» — кажа І.Шыла.

Адразу па прывозе Івана ў венкамате прыйшла камісія ў складзе галоўнага доктара рабінай бальніцы, лекара з Мінску, двух прастаўнікоў венкамату. Паводле Івана, на паседжанні прысутнічаў супрацоўнік КДБ, які курыруе салігорскую апазицію. Менавіта ён даваў нейкія

парады венкамату. Таксама прыступнічала здымачная група БТ.

У вінку камісія прыняла рашэнне, што Шыла можа праходзіць тарміновую службу. Ніякіх перашкод на здароўі ў яго німа. 15 студзеня хлопец мусіць з'явіцца на прызыўную камісію. Найхутчэй, тады і стане вядома, дзе будзе служыць адзін з лідараў Маладога фронту. Іван прагназуе, што яго павінны забраць «у боты» да 18 студзеня.

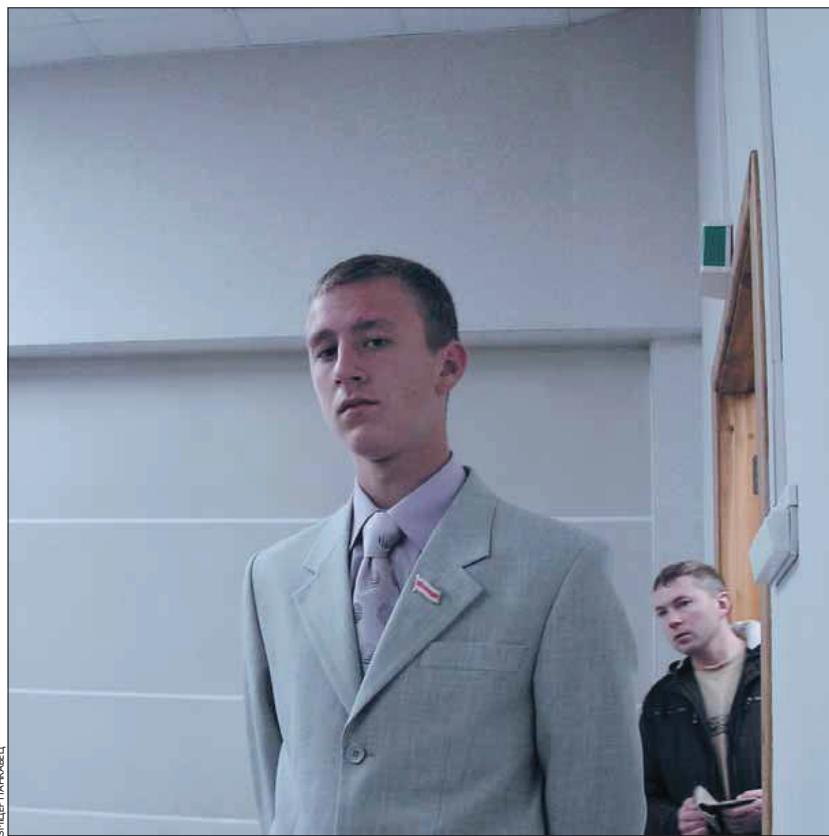
«Забіраючы у войска, мянэ пазбаўляючы магчымасці атрыманьня дыплом аб сяродняй адукцыі не на пад'ятра году, а на два з паловай. А для мянэ зараз галоўнае акурат атрыманне адукцыі», — трохі шкадуе І.Шыла. Праз неатрыманні дыплому хлопец не змог паступіць на вучобу ў ВНУ.

Але служыцца пойдзе: «Закон ёсьць закон, я не хачу яго парушаць і аспрэчваць, але я б хачеў, каб ён быў роўны для ўсіх».

Прызыў у войска дэмакратычных актыўістуў, якім з палітычных матываў перашкодзілі працягваць адукцыю, набывае масавы характар.

Першым быў выпадак адлічнага з універсітэту Змітрапа Жалезнічэнкі. Следам прызвалі актыўіста Алеся Каліту, прыйшла павестка таксама адлічнаму з ВНУ Франаку Вячорку

Зміцер Панкавец

Першы раз

19-гадовая Вікторыя Азаранка выйграла першы турнір у кар'еры паводле WTA (Жаночай тэніснай асацыяцыі).

Яна перамагла на турніры ў аўстралійскім Брысбене (прызавы фонд — 220 тыс. доляраў). У суботу ў фінале беларуска абыграла францужанку Марыён Барталі — 6:3, 6:1.

Беларуска — 16-я ракетка свету, францужанка — 17-я. Азаранка была пасяяна на турніры 2-й, Барталі — 3-й. Першая пасяяная — Анна Іванавіч — выйшла ў чвэрць-

фінале.

Беларуска да гэтага чатыры разы гуляла ў фінале турніраў адзіночнага разраду, але штораз прайгравала.

Азаранка выйграла адзін турнір у парным разрадзе. Было то ў Ташкенце ў 2006 г. (разам з Тацянай Пучак), двойчы таксама перамагла ў міксе.

АГ

Чэмпіён выпаў з акна

Загадкавая смерць 22-гадовага вадналыжніка

У пятніцу з 12-га паверху будынку інтэрнату Рэспубліканскай вучэльні алімпійскага рэзерву, што знаходзіцца ў Мінску на вуліцы Каліноўскага, 111б, вывалиўся удзельнік нацыянальнай зборнай па вадналимпійскіх видах спорту, майстар спорту міжнароднага класу Дзмітры Аксіневіч.

22-гадовы спартовец разбіўся да смерці.

Ніхто не бачыў, як і калі Дзмітры заходзіў у інтэрнат. Выйсце на дах было замкнёнае.

Прычыны трагедыі расследуе праクуратура Першамайскага раёну сталіцы. Пакуль працоўнае версія — самагубства.

АГ

Як і ўсе спартовцы свайго віду, Аксіневіч быў чалавекам адчайнім і жыццярадасным.

Якія людзі добрыя
Хачу праз вашу добрую
газету падэякаваць
правадніцам цягніка
Гродна—Мінск.

Вяртасячыся ў сталіцу ад мамы з Новага года, забылася ў купе партман з параднай сумай грошай (ліхі біры туо дз'звалываць). І толькі на наступны дзень уранку спахапліся. Думала, прыйдзеца пазычыць на месец. Аднак стала «спамінаці», і пахала на вакзал. А там праз брыгаду цягніка знайшла сваіх правадніц. І яны вірнулі мне ўсё. Як добрая дурица, я ж не мела ў партмане анікага свагто адрасу.

Не буду называць про-
звіщай. Ніхай добрыя слова
лятую на адрас усіх работніц (і
работнікі) чыгуны.

Яніна Бялькевіч, Мінск

**Няўжо так
у кожным горадзе?**
Як прыезджаў Лукашэнка
на хакей у Бярозу, у нас
увесь гародок стаяў на
вушах.

У нядзелью КДБ аплябавала гарышыца прыватнага сектару, да ётага — шматпаварховік. Напярэддні пробную паездку рабіў прэзідэнц картэж. Аблівіканам зацвердзіў спісы гле-
дачу на новым ладовым пала-
цы. Загадалі ім прыбыць на не-
калькі гадзін раней за пачатак хакею і пры смеце маш-
парты. Гледачу паставілі прадпрыемствы з ліку добра-
надзеіў. Даўня літаратуры МіГ з блізкіх авіябазы. Многа чаго іншага...

- але, Бяроза (Брэсцкая вобласць)

**Фізкультуря,
даведзеная
да абсурду**

Даўні падлік экспертаў ЮНЕСКА, што «1 доляр, укладзены ў фізкультуру, эканоміць 3,2 доляра меды-
цынскіх выдаткаў», нашы спартсмены чыноўнікі на-
хабіна «удасканаліў» і ѡрлы
год нам укладзены ў вушы: «1 доляр, укладзены ў спорт, эканоміць 5 доляраў медыцынскіх выдаткаў». Даўне маленкія розніцы прык-
мечлі! Вось жа, краіна найлеп-
шай у свеце прагаганды!

Неабходную для ўсіх фізкультуру (як і культуру на-
огу) ператварылі ў суцэльны спарт. А нейкіх прыкметных зрухай у палітычнай здароўі нашага народу як не было, так і няма. Напэўна, таму, што, як крыху раней жыхар Оршы А.Дзяртуга ў «АіФе» вызначыў: «спорт — гэта фізкультура, да-

ведзеная да абсурду».

Генадзь Шэршань, Мінск

**Не дапамагла
і «Слава Сталіну!»**

Парабал белашака, што вядзе з Палацу ў Асвею, насупраць майёўскі Ула-
дынічы, растуце вішні і слівы. Так што можна люткі
пальасаца сакаўнымі пладамі. Не бойцеся заганавансіц! Па-
першае, гэтая дарога не вызна-
чаецца інтэнсіўным рухам ма-
шын. А па-другое, пладовы
растрывалі толькі за тое, што чалавек называўся беларусам. А
распрадаілася прырода.

Этых вішні і слівы — наш-

чадкі тыкі дрэў, якія тро-
чыці стагоддзя таму тут пад-
садзіў мой аднавяковец, да-
рожнік майстэр Ціт Вугачык.

Дубная дагладаў ён белашак.
На брукоўцы — ніводнай вы-
боіны. Аблапал таксама парада-
хонікіх ахонах — выкla-
дзенія каменьчыкамі слова-
«Слава Сталіну!». Пафарба-
ўнай крайдай, яны на трамвай-
ной фоне вылучаліся сваёй беліз-
ной.

Нічога, здаецца, не прадказ-
вала бяды! А яна прышла раг-
тойна. Буй самы пік стаўлінскіх
рэпресій. У адну з начай да
Цітавіх хаты падехаў «вара-
нок». Дарожнага майстра
арыштавалі і павезлі ў цэнтру.
Чалавек энік назаду.

Не дапамаглі яму выйкыць ні-
шчырая служба на дарозе, ні
пасланася ў Маскву калектыўная
пісьмо аднавяковікі ў абарону
свагто землі.

Мікола Бадзюкоў, По-
лацк

**Ані з Польшчай,
ані з Расіяй**

Супрэчлівія пачуці
выклікаў у мяне артыкул
Алі Петрушкевіч «Рас-
стрэл у горан Першамаю»
(«СНН» за 11 снежня 2008).

На першы погляд, гэта аповед
пра тое, як у гады вайны ў За-
ходні Беларусь партызаны
вынішчылі інтэлігентную пан-
скую сям'ю. Але, калі разабрац-

**Можна прывесці
і адвартонты
прыклады: як палікі
вынішчалі беларусаў
у Беларусі.**

ца, то артыкул гэты — пра тое,
як на тэрыторыі Беларусі рускія
(і тыя беларусы, якія з імі хай-
рунічні) вынішчылі паліакаў
(бо, хуччай за ўсё, сям'я Чар-
ноўскіх была носьбітам
польскага нацыянальнага духу).

Але можна прывесці і адвартонты
прыклады: як палікі
вынішчалі беларусаў на тэры-
торыі Беларусі. Сустракала ў
літаратуре апісанне не меней
жыхлівых эпізодаў, як у гады
вайны польская партызанская
Армія Краеў вынішчала сэмі
праваслаўных святараў. Пры
этом таксама жыўцом палілі.

Армія Краеў ў паслявічны час
развязала спарэуды тээрор
супраць беларускага насельніцтва,
якое ап'ялалася на тэрыторыі
Рэспублікі Польшча паводле новай
савецка-польскай міжы.

Растрывалі толькі за тое, што
чалавек называўся беларусам. А

для сенінніх Польшчы акаўцы

Людзей, вядомыя шырокаму
народу, якія падыходзілі да
аднаго гэтыя два народы і якія
прырываеца ў палітычных ад-
носінах і сеніні, вылікіна тым,
што яны прыгнаць прэтэндыдз-
на даін той жа аб'ект — Бе-
ларусь.

Што ў гэтай сітуацыі рабіць
беларусам? Напэўна, дыстан-
цыявацца і ад тыкі, і ад тыкі і
абаранцы уласнай нацыяналь-
най інтарэсы.

Я пішу гэта для таго, каб пат-
казаць: Польша — не шырьы
сібар Беларусі. Калі і казаваеца
ца падтрымка беларускому руху,
то з надзеі, што калі-небудзь,

паступова, беларусы апалаціча-
цца. Вось і пасляховы прыклад
ужо называюць сібе пры пет-
рапіскіх насыцівцаў

На жаль, «Наша Ніва» салі-
дарыўшыца з паліакамі. А чым
палікі лепшия ўсе ўсіх, і скажы-
це, калі ласка? Адны рус-
іфікаў, другія паланізівалі, а
якай розніці? Беларусыне не
давалі развівіцца ні тия, ні тия,
нават палікі тут дзеянічні

больш напорыкі.

Тачана Шаклач, Мінск

Ад Рэдакцыі. З першай чы-
сткай Вашага ліста згодныя, з
другой — не. Польчыца цяпер
не тая, што была. Дай Беларусь
не тая. Вея накладае
старыя гісторычныя крываў
на сенінні час. А Польчу
змянілі «Салідарнасці» і даду-
чынне да Еўрасаюзу. Яшчэ 50
гадоў таму тэму вірнулі з Літвы
20 тон замарожанай беларускай
чарніцы, ба ўзвороніць

загадаў

Бог зімь

Рэпартаж з каляднага канцэрту Змітра Вайцюшкевіча.

І не пытайце мене, хто такі Зюзя. Я яшчэ не ачуяў ад балючага факту, што Дээда Мароза няма, а ёсь Святы Мікалай. І вось гэты Зюзя, значыцца, уцелаваў чурка ў Мінску. Як зааконны снег на галаву. Хана будуць такія, якія сівердзіць, што на канцэрце ў «Казе» (не малей залі) з белым грымам вакал вачай і пафарбованым чырвоным носам быў не хто іншы, як Змітер Вайцюшкевіч, які ўдала выдаваў сябе за зімнюю боству. Што эта мечанівіт ён цынічна скарыстаўся тым, што ніхто даследніца не ведае, як выгладаюць тыповыя беларускія боствы.

Прапяяўшы супольна з залай, Зміцер зноў прыпушчіў далей. Падзяліў і ўладарыў. Спачатку заложна сняваў з бацькамі. І прачула — з дзеткамі. Паддрабіраваў апошніх чарадой песні пра анёлкіў (новы цыкл на вершы Арцёма Кавалеўскага), і дзесткі, бы анёлкі з саміх песні, вадзілі карагод перад сцэнай.

Закальхваў, заполіваў жаночую палаві-

ну. І ў мужчынскай частцы запанавала выразная ціца, калі жаночыя галасы супадна змянгнулі слова Вайцюшкевіча («Зюзэга?») шлягера: «Прыйдзі, мой хаханы!». Мужчыны стурбаваны абдумвалі, на каго ў час Калядыў варожылі іх палоўкі, падазраўчы, што не на іх саміх.

Было цёплла і ўсё — дарэчы. Мы, сучасныя, дакладна не ведаєм, але, пэўна, так і павінны быць, калі за акном вілікі-вілікі мінус, людзям хочацца паграціца, а ў хату неспадзейкі прашыўся Зюзя.

Як можна сваё не любіць? Сваё жывое зімове боства, якое хоча табе спадабацца і паслухумя ператвараецца на твое ўзважанне ў жаночае, мужчынскае ці дзіцячыя. Калі яно поруч, падлizu, а не прывалталося сюды з Лапландскай імперыі, каб, паддрабіваўшыся рот «пад фанеру», банальну зрубіц бабла. Учора звязчора людзі сталі прывыкаць да свайго. І не пытайце мене, хто такі Зюзя.

Павал Касцюшкевіч

Зміцер Вайцюшкевіч

заснавальнік легендарнага фольк-гурту «Крыві». На пачатку 2000-х пачаў сольную кар'еру. Чалавек-аркестр, уладальнік аksamітнага вакалу, Зміцер выконвае рок, джаз, шансон, а таксама народныя песні (нават японскія). Піша песні на вершы смелых сучасных паэтай — Барадуліна, Някляева, Дранька-Майскага і Камоцкага. Найбольш удалыя праекты Вайцюшкевіча — альбомы «Параўніны году», «Танга з ружай» і «Параўз осенью». Апошні альбом, што з'явіўся ў дыскарнях, — «Тое, што трэба».

Фото: Ю. ВАЛЕНЧУК

Хай будзе свято!

Калядная акцыя «НН»: з дарункамі — у купалаўскую школу. Летась было 83 вучні, сёлета засталося 63 у Бяларучах Лагойскага раёну.

Ноч музеяյ па-бяларуцку

Ад'язджаем якіх 15 кіламетраў ад мінскай калыցіў у лагойскім кірунку і траплем у школу сяла Бяларучы, дзе коліс вучуцься самы знаміті радыст «Нашай Нівы» Янка Купала. Мы выправіліся туды не толькі натхніць купалаўскім місцінамі, але прывезіці дарунак школынкам і настайкім, пажыву для сэргі і цела: беларускія кніжкі і, вядома, цукеркі.

Школа сустракае нас адсутнасцю электрычнасці. Высвітляючыца, што яе няма па ўсім раёне. Праз якіх пяць хвілінаў успыхвае кабінетная ліямпачка. «Вой, прывезілі з сабой свято», — усміхаючыся, кажа дырэктарка Валянціна Петракоўская. Нам прымені, і мы нешта такое даречнае, хваласпен'яне пра сябе кожкam, але праз каторы час ліямпачка зноў тухне.

У сутонні дырэктарскага кабінету слухаем пра школьную штодзённасць. Пра тое, як школа пакрысе агойтваеща пасля жахлівой смерці ў вучаніцы, Грыбы. Кужэйнейшы, пра амаль стопрацэнтнае паступленне вучнічы ў ВНУ.

З ліхтарыкамі наведавам музей, што месціцца ў адным з унутраных кабінетаў школы. Голосна пагаджаемся, што такога мы ў стаўцы яшчэ не бачылы. Руспіва сабраныя экспанаты, неасветленыя, яны адно даадаюць праўдадападобнасці, нібыты мы насыром праць вайшлі ў пакой старой вісковай хаты. Дрыготка свято гіхтарыкамі выхоплівае першыя беларускія кнігі, «Лемантар», «Беларускую чытанку». Партрэт вучня бяларучкага народнага вучылішча Янкі Купалы. Паэт тут год вучуцься і жыві непадалёк, у вёсцы. У цярмэны дзіўнымі зломамі паўстала традыцыйныя сельскія

прылады. Дарэчы, ад дырэктаркі музею Тайсы Каранды даведаўаемся, што такое капылі. Па-сучаснаму — калодкі для абутика.

Хай будзе свято!

Галоўны вораг купалаўскай школы — дэмографія. У вінкі дэмографічнага кірэзіу і блізін метаполісу вучнікі ў бяларучкай школе істотна паменела. Летась было 83 вучні, дыш сёлета засталося 63. Школа яшчэ пару гадоў таму была сяродня, ціпер — толькі базавая (9 класаў), і ёй пагражае перайсці ў незадыскрынішыя «малакампектных». «А як будзе 20 вучнічка, то школу зачыніць увогуле», — байдзе настайкі Мікола Ляшчун.

Але педагогі спадзяюцца, што Купала, як бы апякун школы, не пакінне.

Бо галоўнае, каб школа была: і для тутишых дзетак — каб ім не давалося ездзіц па навуку ў далёкія палесціны, і для беларушчыны — бо тут, здаецца, купалаўскі дух: дзеці начынаюць

прысаць вершы і апавяданні. І чаго тут хаваць — для саміх настайкіў так траба. Но як закрыюць школу, то дзе працаўца настайкіў? У дадатак педагогі ж прыезджаяць: вось сам спадар Мікола прыехаў з Палесся, ёсьць вучыцельца з Брэсту — настайкі тут маюць дамы ў навакольных вёсках, тут прыйшло іх жыццё, і, пэўна, вяртаница назад няма як. «20 гадоў у гэтым музее. Вось што я буду без яго рабіць — гэта ж мае жыццё!» — кажа спадарына Таіса.

У канцы візіту, пасля ўрачыстага ўручэння калядных дарункаў, здымаем на відз школы перафармэну. Няўрыймлівія лётанні, смех, — усё як зазвычай. Электрочыннасць у рэйне ніяк не наладзіць, але прасветльная калідоры бяларучкай школы не патрабуе ўзгаддакавага свято — на дварэ пакуль што поўдзень кароткага зімавага дня.

Павал Касцюшкевіч, Яраслава Сцешыкі і Раман Маладзянічы
Фота: Яраслава Сцешыкі

Дыскаграфія Іна Афанасьевіч

Буду с тобой,
West Records, 2008

Куды там пнуцца з такім
жудасным запевам
«Айбудубудубуду»...

Альбом Афанасьевай новым можна называць толькі адносна. За пачынатку, што мінул адзе дэбют, гарні пасені, гэта ѹдаецца раздэй. Быць бы Афанасьевай Ціан Іцернер беларускай эстрады (ці хоць бы Ані Лорак), але выгледзе хіба на Ірину Салтыкову. Куды там пнуцца з такім жудасным запевам «Айбудубудубуду» і настальгічнай музыкай з наімелым «закосам» пад Gold Ballads. Часам выходзіць нават густоўна, як у песьні «Перечітай» (праўда, надта ўжо падобна на поп-хіт 1980-х). Але ў астатнім ёсьць адчуванне, што слухае альбом чарговай «фабрыканці», а не заслужанай артыстыкі Беларусі. Вось кацайсці ёй не абняжаранага сцэрэзатыпамі аранжыроўшчыкі да засплюваць на якой іншай мове, акрамя расійскай. Сяргей Будкін

Жыве ў Бяларучах Купала

Мікола Ляшчун

Жыве ў Бяларучах Купала,
Душа Купала будыць нас.
Нязгаснай зоркаю зазэла,
Каб веры променъ не пагас.

Тут Беларусь, як веру, візнаў
І далучыўся да пяра,
Тут хвоі па лясчаных высіпаў
Люлілі моіх песняў.

У бліках залатога сонца
Прачумых мараў стеў пагляд,

Каб воля глянула ў аконца
І заквітнё наш край, як сад.

Каб нову матынку ад Бога,
Як паміць продкаў бераглі,
Ды безнадзейную аблогу
На роднай здолелі зямлі.

Імя Купала ведаць мала —
Не забіўай ключ яго.
Жыве ў Бяларучах Купала,
Нібыта дух святых баўгоў.

Грамадства неананімных алкаголікаў, і дзякуй ТВ

Калі тэлебачанне — гэта прагрэс і культура, то я супраць такога прагрэсу і культуры. Піша Наталка Бабіна.

Калі ад рэдактара паступіла заданне напісаць матэрыял «пра навагоднюю «Батлейку» і тэлебачанне ўвогуле», я не пайшла да тэлевізара, а прыстроілася каля акна ў чаканні азарэнія.

Звяза восьмая гадзіна раніцы. З усходу, нарадаўшымі гмахамі Мінску, якія займаюць палову далянінду, паднімалася чырвонае сонца. З другога боку па белым полі тонкую пазёмку вілася ў бок лясяка, які мае назуву Буйніцкая горка. Было ціха і чыста. Дрэвы ў шэрні, нібы замкі. Амляпушкі ды снегіры пералітаюць з галінкі на галінку граецкага арэха. З-за рогу вуліцы павіярнула цёмная постаяць. Яна паіхтвалася і мела ў руці бутэльку. Адчуўвалася, што ёй ўсе добра. Постаць прадфільвалася ўздоўж вуліцы, прыпынілася на хвілю, выжлукціла з бутэлькі апошнюю і нізмушана шпурнула пустую пляшку пад мой плот, маючы намер рушыць далей.

Я высунулася ў акно:

— Яша! — гукнула я. — Ану забяры будзельку!

— Паняў! — Яша паслухмяня паднім пустую пляшку, прыкладаў два пальцы да шапачкі і пабрыў далей. — Няма праблем!

Я ведаю, што сваю пустую пляшку Яша выкіне пад наступнымі плотам. Ждановічы, вёска за 20 хвілін язды грамадскім транспартам ад цэнтра Мінску, патане ў смеці: сельсаветы ў нас, у большасці сваі, не для таго, каб займацца сметніцамі ды прыборкай вуліц; ім трэба ўзбагачацца, наразаючы кавалкі зямлі для багатых, ды арганізаціяў выбары. У Яшы двое дзетак, залатыя руکі аўтаслесара, піцера мопсікай выхаваўшы ён алкаголік.

Ён адзін з тых шматлікіх, каго бачу кожны дзень на ждановіцкай вуліцы, пачынаючы з 8 гадзін раніцы. Каго бачу ля крамы, чыгуначнай станцыі і ля мясцовай бібліятэкі.

Не дам у крыйду алкаголікаў. Гэта, у большасці сваі, самыя чулыя і датклівія людзі; алкаголікамі яны становяцца ад таго, што не могуць змірыцца з несправядлівасцю гэтага свету, але не знаюць, што з гэтым рабіць; яны ходзяць па зямлі слаба абытвым нагамі і чуюць галасы, нячутныя тым, хто не вылазіць з-за стырна «Лексуса». Такім быў мой дзядзька, такі мой стрыечны брат.

Гэта тонкія людзі, таму і няшчасныя. Не ўсе алкашы, у адрозненіе ад Яшы, выклікаюць у мяне сімпатію.

Пасля сёлетніх парламенцкіх выбараў на выніковым паседжанні Цэнтральны выбарчай камісіі сябра ЦВК з правам дарадчага голасу Уладзімір Раманоўскі пропанаваў Лідзія Ярмошнай «выклічыць п'янкі з выбарчага практэсу». — Ва пра мяне? — перапытала яго Ярмошнія. — Не, я пра продаж алкаголю на выбарчых участках, — адказаў Раманоўскі.

Красамоўна, праўда? Але не сімпатачна.

Гэта ўсё цікава, але прычым тут «Батлейка» ды тэлебачанне? — можа спытаць чытак. А пры тым, што, па майм няціпілім меркаванні, маневра тэлебачанне і фармуе ў меру сілай і таленту

свайх супрацоўнікаў розныя тыпы алкаголікаў — ад Яшы да Ліды.

І справа зусім не ў рэкламе піва.

У нашым доме тэлевізара не было падыгоду — выпадкова разбіўся, — і наша вялікая сям'я пачувалася выдатна. Ніякага жадання абзаводзіцца скрыній не ўзнікала. Але вось перад Новым годам сядрёння дачнік запатрабавала купіць: бо як жа мы будзем сустракаць Новы год без сігналу дакладнага часу! Непарацак! Купіць мы так і не сабраліся, але пазычылі ў знаёмых: у іх чатыры тэлевізары, па колькасці пакояў у кватэры.

Уключылы. Паглядзеў пару перадач. У мене, звычай, за паўгоду да безтэлевізійнага жыцця, быў шок.

Навошта пошласць запіхваць у навагодніе шоу, якое па вызначенні прызначана для сямейнага прагляду?

Сказаць, што тэлебачанне атупляе — занадта мякка. Яно асканінвае.

Расійскі і беларускія каналы ўвогуле адкідаю ад разгляду — узворень іх найніжэйшы. Тут словаў нават траціць не хочацца.

Ад прагляду беларускіх каналаў мене даўно ўжо адчуўчыў Аляксандар Зімойскі: калі ў свой час ён вёў «Рэзананс», ягоная мова была настолькі насычаная непрыстойнымі парадніннямі з галіны палявых вычварэнняў і фізілагічных адпраўленняў, што я, памятаю, сур'ёзна клапацілася, каб падчас «Навін» і «Рэзанансу» ў пакоі не было дзяяця. З таго часу я пазбываю слухаць і чытаць Зімойскага са таварышы — як пазбагаеш уступаць у бруд.

Ксения Сітнік, якая скакала па сцэне перад асавельмі пасля сцінага абеду

дэпутатамі народнага сходу (сакавік 2006) дарабіла справу. З тых пор я пазбываю і беларускіх канцэртаў у тэлевізары.

Аднак я вельмі ўзрадавалася, што на вялікдня «Батлейка» будзе па-беларуску: гэта яшчэ адно яснае сведчанне стойкасці беларускай грамады; гэта пемрагама. Але абсалютна слабаз рэжысёру ўкупе з пашлаватымі эпізодамі, якімі поўнілася гэтая цыагамоціна, звалі радасць на пішто. Чым аўтары хацелі пачапшыць гледачоў на навагоднююноч?

Байкамі Крапіўны? У якім жа часе і чым жа яны жывуць, што чытаюць, пра што спрачаюцца? Дый, здаецца, на АНТ калі і могуць думка, то толькі катаэгорыямі шпрыцаў і порнчасопісаў: няхай ужо імі поўніліся краятубіныя рэпартажы з Плошчы, але навошта пошласць запіхваць у шоу, якое па вызначенні прызначана для сямейнага прагляду? Пя інерцы ці сапраўды таму, што гэтага патрабуюць нейкія чорныя сілы, якім служыць АНТ?

Не, паўтор «Батлейкі» я глядзець не буду і дзесям не дам.

А як жа Белсат, адкуціныя каналы, каналы добрых фільмаў? — запярэчыць чытак. Мне здаецца, у самой прыродзе тэлебачання ёсць нешта, накіраванае на выбіванне з чалавека чалавечага: ідзі па шляху найменшага супраціву; сядзіце тут і глядзіце на нас — мы ведаєм, навошта жыць, як жыць і чым. Не пераключай каналаў ці пераключай каналы — але заставайся з намі. Не варушыся, не думай, не мазгай — глядзі. Ну даведаецца маё дзіця, патрацішы гадзіну, колькі гадоў жывуць сланы — і забудзе прац гадзіну. Ну паглядзіць фільм «Афіцэры» — са сцэнай, калі дзед-генерал прыме танкавы парад з маленкім унукам... Нічога вам гэта не нагадвае?

Толькі фізічныя цэльі імкніца да стану найменшай энтралі — калі такое адбываецца з чалавекам, чалавечча ўм

дэградуе. А гэта небязбольны працэс, і тут на дапамогу прыходзіць «добрый доктар алкаголь, ён усім здыме боль»...

У нашых месцах пры Польшчы бутэлька гарэлкі каштавала пуд (16 кг) жытва.

Жыць было няпроста, але ні алкаголік, ні тэлебачання тады не было.

А вось гармонія! і сэнс жыцця, здаецца, тады былі меншай таемніцай.

Ясны перац, я не кажу, што кругом алкашы ТОЛЬКІ ад таго, што павальная ў нашых дамах тэлевізы; што зямля паўсюдна засыпаная горамі смеція выключна ад гэтага; што ад гэтага мяняеца клімат. Але сваю вельмі вялікую лепту ўдавіца-ТВ ва ўсё гэта ўносіць.

У глядзіцеся ў твары тэлелюдзей: пустыя твары людзей, якія думаюць, што ведаюць, дзеля чаго траба жыць. Нязводныя ўсмешкі. Шчырая няшчырасць, пішырае пазбяганне якога бы то ні было сумнення — і гэта ў найлепшым выпадку. У найгоршым — сумленная хлусня.

Не, на такія твары любавацца я не хачу.

Памятаецце, у «Калыханцы» Чака Паланіка, герой, не ў сілах цярпець занадта галосную прастору, напоўненую «крыўымі» словамі і бессэнсітумі гукамі, забіваю на адлегласці радыёвядучых? У мяне няма заліннія, пры дапамозе якога ён гэта рабіў. Але я могу выклічыць тэлевізор і вірнціць яго гаспадарам. У адрозненіе ад тэлебаб і тэледзілізку, я не ведаю, дзеля чаго жыве чалавек. Але дакладна не дзеля таго, каб сядзець тлэзкрану.

Можаце лічыць мяне цемрашалкай, але калі тэлебачанне — гэта прагрэс і культура, то я супраць такога прагрэсу і культуры. Аднак тэлебачанне — не прагрэс і не культура.

Можа, канечно, я і не маю ражы — але тэлевізор глядзець ўсё адно не буду.

КАНЦЭРТЫ**Да сонца**

17 студзеня ў клубе «Стэлла» (Прытыцкая, 62) — фест цэллай музыкі «Да сонца» з удзелам украінца Матанет, 4.А.І.К.А і беларуса «Ады Абеба», CherryVata і The Shape. Пачатак а 18-й.

Тэатральна-музычная прорва творчасці Фэсце Нікчэннасцяў

22 студзеня а 19-й на малой сцене к/з «Мінск» («Беларусь») — ветраны творчага крызісу» ладзіць першы і разнавітны канцэрт «Прывітанне, весень». Уздел бытую Ганна Хітрык, Міхайл Зуй, Дэмітры Ясеневіч і іншыя.

Да 75-годдзя Саюзу кампазітараў

15 студзеня ў малой залі імя Р.Шырмы выступае дзяржаўны камерыхор Эспублікі Беларусь. Пачатак а 19-й.

Прывітанне, Брадвей!

19 студзеня а 19-й у вялікай залі Філармоніі — музычнае рэво «Прывітанне, Брадвей» на тэмы мюзікалў «Кардабалет», «Чынага», «Эвіта», «Коткі», «42 вуліца», «Олівер», «Тыя, што спявоюць пад дажджом»...

ВЫСТАВЫ**Магнатаў партрэты**

У Нацыянальным мастацкім музеі (Леніна, 20) працуе новая сталя экспазіцыя адрастэршаваных партрэтў XVI—XVIII ст. з колекцій Радзівілаў, Агінскіх, Завіша, Вішнявецкіх і іншых слынных велікалітоўскіх родоў.

У гасцях у Карлсане

У дзіцячай бібліятэцы імя Астроўскага (пр.Газеты «Праўда», 20) працуе інтэрактыўная выставка «Карлсан на даху». На выставе можна зайсці ў госці да Карлсану ў ягоны домік, зазірнуць да Малога і пачытаць кніжку, седзячы ў ягоным пакоі, а таксама паглядзець тэатралізаванае прадстаўленне на даху.

дзе варта быць

спалучаецца презентацыю розных гісторычных эпох, жанраў, стыляў мастацства, гісторыі і мастацства.

На заход ад Эдэму

У Музеі гісторыі і культуры працуе выставка Жаны Будзейкі. У экспазіцыі — 69 партрэт, пейзажаў і націфортарату.

Мастацкая выставка ў сядзібе ТБМ

На сядзібе ТБМ працуе выставка жывапісу і графікі маладых мастац Наталіі Белавокай і Ганны Раманоўскай, саброў Таварыства беларускай мовы і творчай суполкі «Пагоня». Увход вольны.

ТЭАТРЫ

Купалаўскі тэатар

15 (чц) — «Пінская шляхта»
16 (пт) — «Таполевая заўсяя»

17 (сб) — «Маэстра»

18 (нед) — «Каханне ў стылі барока»

19 (пн) — «Чычыкаў»

21 (ср) — «Дзэці Ванюшына»

22 (чц) — «Ідылія»

ранішні спектакль

18 (нед) — «Прыгоды За-ранкі і Янкі»

Тэатр юнага гледача

17 (сб) — «Сястра мая Ру-салачка» (на сцэне ДК Прафсаюзаў)

22 (чц) — «Пацалунак ночы» (на сцэне ДК Прафсаюзаў)

Тэатр імя Горкага

15 (чц) — «Жаніхі»

16 (пт) — «Утайманавне наравістай»

17 (сб) — «Ніначка»

18 (нед) — «Валянціна дзенен»

Музычны тэатр

15 (чц) — «Ноч у Венециі»

16 (пт) — «Шклянка вады»

17 (сб) — «Прыгоды бразенскіх музыкаў»

17 (сб) — «Дон Жуан у Севільі»

18 (нед) — «Айбаліт-2002»

18 (нед) — «Баль цветак»

20 (аўт) — «Прынцэса цырку»

21 (ср), 22 (чц) — «Рускі фантам»

Тэатр балету

15 (чц) — «Рамэа і Джульєта»

17 (сб) — «Карміна Бурана. Балеро»

18 (нед) — «Дон Кіхот»

21 (ср) — «Лебядзінае возера»

Тэатр оперы

16 (пт) — «Яўгені Анергін»

18 (нед) — «Чароўная музыка»

20 (аўт) — «Багема»

22 (чц) — «Алека»

Тэатр беларускай драматуры

16 (пт), 17 (сб) — «Дзэннік паэта»

18 (нед) — «Хто пакахае мадам?»

20 (аўт) — «Жанчыны бергмана»

21 (ср) — «Адвечная песня»

ІМПРЭЗЫ

Жывая...

20 студзеня ў Музеі Максіма Багдановіча (Багдановіча, 7а) —

Цэнтр беларускай кнігі

Сучасная літаратура па-беларуску

Ад Арлова да Ясонары

ЦЫРДЗЕНСКАЯ БІБЛІОТЕКА

Запрашаем
штодня
ад 10:00 да 18:00

Гародня, Будзёнага 48а-44
(памяшканне Таварыства Беларускай Шкілы)

презентацыя кнігі Аксаны Спрынчан «Кыівай» ў 2-х частках. Увход вольны.

Пачатак а 18-й.

Кірмаш мусамаў

Суполка «Літаратурнае прадмесце» запрашае 14 студзеня ў Музеі Баг-

дановіча на калядную вечарынку «Кірмаш мусамаў». У імпрэзе баруць удзел: пээты Людміла Рублеўская, Віктар Шніп, Алесь Камоцкі, і іншыя. Усе прысутныя возьмуть удзел у распачатым галасаванні за канды-

дату на атрыманне антыгламурнай літаратурнай прэміі «Блакіты Свін». **Пачатак а 18-й.** Увход вольны.

Паводле інфармацыі budzma.org, afisha.360.by

КІНО НА ВЫХОДНЫЯ

Любоў-морква-2

Любоў-морква-2
(Любоў-моркве-2)

Расія, 2009, каляровы, 98 хвілін

Рэжысёр: Максім Пежэмскі

Роль выконваюць: Крысціна Арбакайтэ, Гоша Кудзінка, Лідзяя Вележава, Кірыл Платнёў

Жанр: Камедыя

Адзнака: 6 (з 10)

З Новага году на мінскія экраны выйшла другая частка да мозгу kostak маскоўскай кіна-камеды «Любоў-морква», сцнар для якой напісаў беларус Андрэй Курэйчык.

Дзэці, хлопчык і дзяўчынка, нарадзіліся і ў сям'і Голубевых. На сваё дзесяцігоддзе блізнят марац атрымка сабачак, але ім доўга робатага. Бабкі не чуслі і не разумеюць сваіх дзяцей — і на дамаготу прыходзіць чарапунік-доктар. Ён мяняе дарослыі і дзяцей целамі. Цяпер юрист Андрэй і мастактвазнаучца Марына мусіць спасціць цяжкасці школьнага жыцця.

Фільм чалавечны, хаці без навязлівых гла-мурна-рэкламных кадраў не абышлося. Увогуле, другая частка пераўъехаўдзіць першую. Яна і смяшнейшая, і энергічнейшая.

Курэйчык сказаў, што фільм не для фестываля і крэпкіц. Наконт фестываліў — прафы. Фільм — для тых, хто жадае лёгка і весела адпачыць.

Андрэй Расінскі

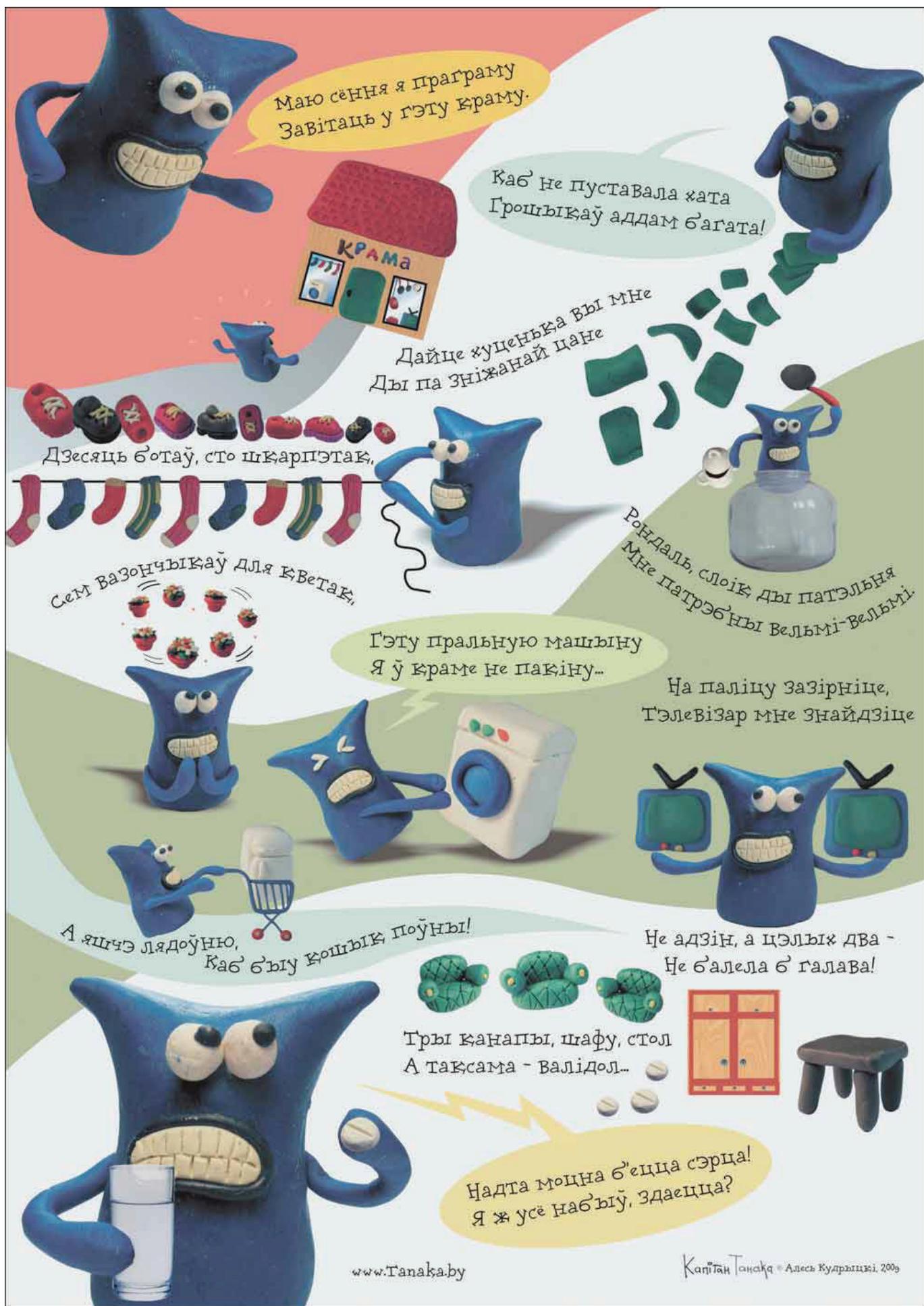
Фільмы ў Музеі гісторыі беларускага кіно (Сурганава, 4)

17 студзеня — «Я, Францск Скарына»

24 студзеня — «Дзікое паліванне карала Стаха»

31 студзеня — «Рыбы, сумленны, закаханы»

Пачатак сеансаў а 15-й

«Белсат»: тэлепраграма на 19–25 студзеня

«Белсат» — гэта незалежны беларускі спадарожнікавы тэлеканал

19 студзеня, панядзелак

18.00 Аб'ектыў (навіны, I выданне)
18.10 «Ранч», серыял, 9 серыя
19.05 «Кветкі тут не растуць» (Flowers don't grow here), дак. фільм, рэж. Шыра Пісан, 2007 г., Італія

20.00 Імпрэза гурту Svet Boogie Band на Фестывалі беларускай культуры і мастацтва (Варшава, 2008)

20.20 Тыдзень з радыё «Свабода»

21.00 Аб'ектыў (навіны, галоўнае выданне)

21.15 Хто ёсьць кім? Сяржук Вітушка

Сяржук Вітушка — знакавая постасца беларускага мададзеўлага руху канца 1980-х. Менавіта ён стварыў у Мінску арганізацыю «Талака», якая сабрала разам патрыятычна арыентаваную мададзь Беларусі. Шмат для каго «Талака» стала штуршком да беларускасці і перадвізнычыла даўшыі лёс.

21.35 «Народжаныя для прытонаў» (Born into Brothels), дак. фільм, рэж. Зана Брыскі, 2004 г., ЗША

23.00 «Элі Макблі», тэлесерыял: III сезон, 7 серыя

23.45 «Кальханка» ад Сашы і Сірохы (гумарыстычная праграма)

00.00 Аб'ектыў (навіны)

20 студзеня, аўторак

18.00 Аб'ектыў (навіны, I выданне)

18.10 «Элі Макблі», тэлесерыял: III сезон, 7 серыя

19.00 Кухня (музычна-праграма)

19.35 «Рок-карона—2007», ч. 2

20.20 «Кроў і попел Дражна», рэпартаж, 2008, Польша

19 красавіка 2008 г. у вёсцы Дражна Старадарожскага раёну быў усталіваны шасціканцовы крыж у памяць пра 25 мірных жыхароў, забітых у 1943 г. партызанамі трох савецкіх і аднаго габрэйскага атрадаў. Міліцыянты склалі пратакол на арганізаціяў акцыі, інтарэсправанай як хнесанцыяняваны схода, а крых дзмантавалі. За гэты чын на 15 дзён арышту асудзілі грамадскага актыўіста Вячаслава Січычку і аўтара kniru пра трагедыю вёсцы Дражна Віктара Хурскія.

20.40 YoLife! (моладзевая праграма)

21.00 Аб'ектыў (навіны, галоўнае выданне)

21.15 Ток-шоу «Форум»: Бяздомныя — хто вінаваты?

22.05 «Рэвалюцыйныя эфіры», дак. фільм, рэж. Ізабель Блехль, Томас Штэлер, 2005 г., Нямеччына

23.05 «Элі Макблі», тэлесерыял: III сезон, 8 серыя

23.45 «Кальханка» ад Сашы і Сірохы (гумарыстычная праграма)

00.00 Аб'ектыў (навіны)

21 студзеня, серада

18.00 Аб'ектыў (навіны, I выданне)

(данне)

18.10 «Элі Макблі», тэлесерыял: III сезон, 8 серыя

18.55 Беларусы ў Польшчы

19.15 «Крымская крыніца», дак. фільм, рэж. Яцкі Лэнскі, 2008 г., Польша

20.05 Віртуальная помпа (агляд Сеціва)

20.25 Праект «Будучыня»: наука-папулярны агляд тэлеканалу «Нямецкая хвалья»

21.00 Аб'ектыў (навіны, галоўнае выданне)

21.15 Рэпарцер (інформацыйная праграма)

21.50 «Без рэтушы»: «Вызваленне», ч. 2, дак. фільм, рэж. Вольга Мікалайчык, 2008 г., Беларусь

22.25 Госць «Белсату»: перадача пра надзённыя праблемы Беларусі

22.45 Бульбаны

23.00 «Мент», дэтэктыўны сэрыял, 12 серыя

00.00 Аб'ектыў (навіны)

22 студзеня, чацвер

18.00 Аб'ектыў (навіны, I выданне)

18.10 «Мент», дэтэктыўны сэрыял, 12 серыя

19.05 «Хадзіце на мой голас», рэпартаж, 2008 г.

19.30 «Права быць свабодным», канцэрт альтэрнатыўнай музыкі (Луць), 2007, ч. 1. Выступ гуртоў «Сцяна», «:B:N:» і «Tinny Conci». «Дзённік «Народнага альбому», дак. фільм, рэж. Уладзімір Колас, 2007 г., Беларусь / «Мая дачка — тэрарыстка», дак. фільм, 2007 г., Данія

21.00 Аб'ектыў (навіны, галоўнае выданне)

21.15 Сальда (еканамічна-праграма)

21.35 На колах: аўтамабільны агляд тэлеканалу «Нямецкая хвалья»

22.10 Інтэрнатаўты выбіраюць

22.45 «Мент», дэтэктыўны сэрыял, II сезон, 1 серыя

23.40 «Кальханка» ад Сашы і Сірохы (гумарыстычная праграма)

00.00 Аб'ектыў (навіны)

00.00 Аб'ектыў (навіны)

23 студзеня, пятыца

18.00 Аб'ектыў (навіны, I выданне)

тэлепраграма

БЕЛСАТ
BELSAT

SIRIUS

ПАЗЫЦЫЯ

POSITION

POZYCJA

5° E

ПАЛЯРЫЗАЦЫЯ

POLARIZATION

POLARYZACJA

H

ЧАСТАТА

FREQUENCY

CZĘSTOTLIWOŚĆ

12 379,6 MHz

www.belsat.eu

(данне)
18.10 «Мент», дэтэктыўны сэрыял, II сезон, 1 серыя

19.00 Праект «Будучыня»: наука-папулярны агляд тэлеканалу «Нямецкая хвалья»

19.25 Хто ёсьць кім? Алеся Лось

Пра сябе і пра сусвет расказвае чалавек, які імкнецца знайсці ў на-ваколі сваё месца і ганарыца, што ведзе, дзе цэнтр сусвету. Эта Алеся Лось. Ён шукае праўды ў старых ліціўскіх мясніцах і людзях да шчаслаў ў ўзятым по-шуку. Но хоча заўсёды быць на вяршыні сваго сусвету, ніколі не рабіць таго, што вядзе да гвалту, таго, чаго не прыме да душа. Менавіта тады, як лічыць Лось, не будзе падставай для з'яўлення дыктатуры.

19.45 Кружэлка (сусветная музыка)

20.15 «Без рэтушы»: «Па кім маўчицы звон?», дак. фільм, 2008 г.

20.40 Паштоўка з Вільні (праграма пра беларусаў Літвы)

21.00 Аб'ектыў (навіны, галоўнае выданне)

21.15 Госць «Белсату»: перадача пра надзённыя праблемы Беларусі

21.35 Happy New York, маст. фільм, рэж. Януш Заворскі, 1997 г., Польша

21.40 «Пітбуль», серыял, 10 серыя

00.00 Аб'ектыў (навіны)

24 студзеня, субота

18.00 Аб'ектыў (навіны, I выданне)

18.10 Тыдзень з радыё «Свабода»

18.45 «Крыкуні», дак. фільм-канцэрт, рэж. Міка Ронкайнен, 2003 г., Данія—Фінляндія

20.00 На колах: аўтамабільны агляд тэлеканалу «Нямецкая хвалья»

00.00 Аб'ектыў (навіны)

25 студзеня, недзеля

18.00 Прэс-экспрэс (агляд друку)

(данне)
20.25 Падземка (беларускі хіт-парад)

21.00 Аб'ектыў (навіны, галоўнае выданне)

21.15 Маю права (прававая праграма)

21.30 «Мент», дэтэктыўны сэрыял, II сезон, 1 серыя

20.25 Падземка (беларускі хіт-парад)

21.00 Аб'ектыў (навіны, галоўнае выданне)

21.15 Маю права (прававая праграма)

21.30 «Мент», дэтэктыўны сэрыял, II сезон, 1 серыя

20.25 Падземка (беларускі хіт-парад)

21.00 Аб'ектыў (навіны, галоўнае выданне)

21.15 Маю права (прававая праграма)

21.30 «Мент», дэтэктыўны сэрыял, II сезон, 1 серыя

20.25 Падземка (беларускі хіт-парад)

21.00 Аб'ектыў (навіны, галоўнае выданне)

21.15 Маю права (прававая праграма)

21.30 «Мент», дэтэктыўны сэрыял, II сезон, 1 серыя

20.25 Падземка (беларускі хіт-парад)

21.00 Аб'ектыў (навіны, галоўнае выданне)

21.15 Маю права (прававая праграма)

21.30 «Мент», дэтэктыўны сэрыял, II сезон, 1 серыя

20.25 Падземка (беларускі хіт-парад)

21.00 Аб'ектыў (навіны, галоўнае выданне)

21.15 Маю права (прававая праграма)

21.30 «Мент», дэтэктыўны сэрыял, II сезон, 1 серыя

20.25 Падземка (беларускі хіт-парад)

21.00 Аб'ектыў (навіны, галоўнае выданне)

21.15 Маю права (прававая праграма)

21.30 «Мент», дэтэктыўны сэрыял, II сезон, 1 серыя

20.25 Падземка (беларускі хіт-парад)

21.00 Аб'ектыў (навіны, галоўнае выданне)

21.15 Маю права (прававая праграма)

21.30 «Мент», дэтэктыўны сэрыял, II сезон, 1 серыя

20.25 Падземка (беларускі хіт-парад)

21.00 Аб'ектыў (навіны, галоўнае выданне)

21.15 Маю права (прававая праграма)

21.30 «Мент», дэтэктыўны сэрыял, II сезон, 1 серыя

20.25 Падземка (беларускі хіт-парад)

21.00 Аб'ектыў (навіны, галоўнае выданне)

21.15 Маю права (прававая праграма)

21.30 «Мент», дэтэктыўны сэрыял, II сезон, 1 серыя

20.25 Падземка (беларускі хіт-парад)

21.00 Аб'ектыў (навіны, галоўнае выданне)

21.15 Маю права (прававая праграма)

21.30 «Мент», дэтэктыўны сэрыял, II сезон, 1 серыя

20.25 Падземка (беларускі хіт-парад)

21.00 Аб'ектыў (навіны, галоўнае выданне)

21.15 Маю права (прававая праграма)

21.30 «Мент», дэтэктыўны сэрыял, II сезон, 1 серыя

20.25 Падземка (беларускі хіт-парад)

21.00 Аб'ектыў (навіны, галоўнае выданне)

21.15 Маю права (прававая праграма)

21.30 «Мент», дэтэктыўны сэрыял, II сезон, 1 серыя

20.25 Падземка (беларускі хіт-парад)

21.00 Аб'ектыў (навіны, галоўнае выданне)

21.15 Маю права (прававая праграма)

21.30 «Мент», дэтэктыўны сэрыял, II сезон, 1 серыя

20.25 Падземка (беларускі хіт-парад)

21.00 Аб'ектыў (навіны, галоўнае выданне)

21.15 Маю права (прававая праграма)

21.30 «Мент», дэтэктыўны сэрыял, II сезон, 1 серыя

20.25 Падземка (беларускі хіт-парад)

21.00 Аб'ектыў (навіны, галоўнае выданне)

21.15 Маю права (прававая праграма)

21.30 «Мент», дэтэктыўны сэрыял, II сезон, 1 серыя

20.25 Падземка (беларускі хіт-парад)

21.00 Аб'ектыў (навіны, галоўнае выданне)

21.15 Маю права (прававая праграма)

21.30 «Мент», дэтэктыўны сэрыял, II сезон, 1 серыя

20.25 Падземка (беларускі

Хіба мой Цуцык не сабака?

Кароль порнаіндуstryі папрасіў у Кангрэсу ЗША датацю на ўратаванне свайго бізнесу ад крызісу.

Лары Флінт, кароль порнаіндуstryі, чынныя жыццяпіс быў увекавечаны ў кінастужцы Мілаша Формана «Народ супраць Лары Флінта», папрасіў у Кангрэсу ЗША грошовую дапамогу памерам 5 мільярдаў даляраў для галіны эканомікі, у якой ён заняты, ды якая, на думку бізнесоўца, «таксама зазнае вялікіх фінансавых цяжкасцей».

Амерыканскі ўрад займаецца цяпер упырскванием грошей у пібеччыну галіны эканомікі. Першымі вялікай фінансавую дапамогу ўжо атрымалі амерыканскія вытворцы аўто. «Нам здаецца, што цяпер кангрэс па-сур'ёзнаму ўзяўся выбавіць з бяды найважнейшыя галіны ай-

чыннай эканомікі, а мы ж глыбока перакананы, што вартыя роўнага стаўлення, — кажацца ў Флінтаўай заяве. — У цяжкую часіну, каб зазнать палётку, амерыканцы звязтаюцца да ўсялякіх забаваў. І сярод найпапулярнейшых — забавы «для дарослых».

«Сёння ёсць, ад банкаў да Вялікай Тройцы (тры найбуйнейшыя аўтамабільныя кампаніі), просьць, каб дапамаглі менавіта ім, — дадае прэсавы сакратар Флінта Эван Морган. — І як усе астатнія паяцерпелья ад эканамічнага запавольвання, порнаіндуstryя таксама просіць грошовую дапамогу, каб ачунць».

ЛІК, паводле АР

«НН» запрашае на сталую працу

«НН» запрашае на сталую працу маладых журналістаў. Вакантныя спецыялізацыі: 1) кірумінальная хроніка, 2) гісторыя, 3) музыка, кіно, субкультуры. Заробак стабільны, калектыв беларускі. Шмат падарожжаў гарантуюцца. Прапановы і звесткі пра сабе кіруйце на э-пошту nn@nn.by. Рэкамендациі і дасвед працы вітаюцца, але не канечні, каб яны быly. Карспандант можа быць студентам.

«НН» і ARCHE ў Гродне

16 студзеня (пятніца) ат 18.30 у Гродне (Будзённага 48 а, зала 100 (былая майстэрня Іванаўскага)) абудзеца юрачыстое ўручэнне штогадовай прэміі часопісу ARCHE «За сумленнае словам гродзенскому журналісту Андрэю Пачобуту. Прыведзь Валер Булгакаў, Павал Севярынец, Павал Касцюковіч. Падчас імпрэзы можна будзе зазнёшыцца з «ваенным» і «ВКЛаўскім» нумарамі ARCHE, кнігамі Адама Станкевіча і Паўла Севярынца ды іншай папулярнай літаратурай на беларускай мове. Запрашоцца ўсе ахвочыя.

**Жыхары
Балгары
прапастуюць
супраць
спынення
паставак
газу.**

У шафе
Інстытуту
даследавання
мозгу
Расійскай
Акадэмії
навук. У
любы
момант
можна
дастасць...

Рэпетыцыйна інаўгурациі Барака Абамы. Ролі выконваюць агенты вайсковай разведкі ЗША. Каб унікнуць збояў, разыгрываюцца ўсё ў дакладнасці як будзе 20 студзеня.

ПРЫВАТНЫЙ АБВЕСТКІ

ВІТАННІ

Дараўніца Таня! Віншуюцца з Днём народнай і адымкою сваімі маехамі руцамі. Твалічка Яраслава
Спадарыно Ташні Водачін віншуюцца з юбілем сібры—аднадумы з Консерватарыя—Хрысціянскай партыі БНФ! Ёнчык пленнай працы і ба-
рацьбы на імя Бадзькоўшчыны!

ЖЫТЛІ

Сям'я (дачнік 6 г.) шукает якое жылло з двумя пакойнікамі, най-
лепей у прыватных сектарах. Тэрпініна—гаспадыня згяне, бодрае ква-
тэру. Т: 122-87-44

ПРАЦА

Шукаем стыль-рэдактара беларускіх тэкстуў уз567x@yahoo.com

Прыватныя абвесткі ў «НН»
(не больш за 15 словаў)
можна падаць бясплатна.
Дасылайце поштай
(а/с 537, 220050, Мінск)
ці праз е-mail (nn@nn.by)
або размяшчайце
на форуме сайту
www.nn.by.
Дык скарыстайцеся!

«НН» СТО ГАДОЎ З ВАМИ

У нас людзі вельмі ласкі да святай. Святыкуюць, здаецца, больш як на ўсім свеце. Святыкуюць часта і каталіцкі, і праваслаўныя святы, ды яшчэ свае беларускі. Дый есць нават святы скасінікія: вясной на пятніцах да Юр'я канём ці валамі рабіць нельга. Калі добра палічыць, дык выйдзэ, што працаем у годзе дзён ста, а рэшту дзён ляжым на печы, або яшчэ горш — сядзим у шынку.

Банадысь
«Наша Ніва». №2. 1909

АНЕКДОТ

Абы работа была.

Сустракаюца два дырэктары:

- Ты сваім зарплату плаціш?
- Не.
- І я не. А яны ўсё адно на працу ходзяць?
- Ходзяць.
- І мае ходзяць. Можа, уваход платны зробім?

Сустракаюца за тыдзень:

- Ну што, здолеў платным уваходам выйнаць?
- Ні халеры — яны, гады, каб эканоміць, у панядзелак уранку прыходзяць і жывуць да пятніцы.

Паводле gazetaby.com

Наша Ніва

незалежная газета

заснаваная ў 1906, адноўленая ў 1991

головныя рэдактары «Нашай Нівы»:

З. Вольскі (1906), А. Ульянов (1906—1914),

Янка Купала (1914—1915), А. Лукашэн,

У. Знамяровіч (1920), С. Дубаўцэ (1991—2000)

сакратары рэдакцый Настаўніцкая

шт-рэдактар Аляксандар Дзінько

галубін-рэдактар Аляксандар Скурко

мастакі-рэдактар Сяргей Харускі

заснавальнік Міхаіл Фадэевіч

газеты «Наша Ніва»

выдавец Громадскіе прадпрыемствы

«Стройдан»

АДРАС ДЛЯ ДОПОСАЙ:

220050, Мінск, а/c 537

Tel/fax: (017) 284-73-29, 8-029-613-32-32,

8-029-707-73-29.

E-mail: nn@nn.by

On-line: www.nn.by

© НАША НІВА. Стваральніцтва і выдача Нашай Ніве абвешчаваю. (21 паск фарматнік А2, 6 арк., эрк. Друкарыя РУП «Віддзялення «Беларусь». Дон друкун. Мінск, пр. Незалежнасці, 79. Радыкальнік на пісці друкунізаціі за замест рэдакцыйных абвестак. Кошт саборны. Гашэсцяне бя згашэння першынчага выдання №581 ад 14 сакавіка 2007 г., выдаццае Міністэрствам інфармаціі Рэспублікі Беларусь. Юрыдyczны адрас: 220101, г. Мінск, пр. Ракасоўскага, 102-71. Рр. 3012206280014 у МГД ААТ «Белінвестбанка», Мінск, код 764.

Наклад 6000. Газета выдаецца 48 разоў на год.

Нумар падпісаны ў друк 23.00 13.01.2009.

Звестка № 165. ISSN 1839-1611

Рэдакцыйны адрас: Ракасоўская, 102-71.

М 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12

П 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12

